«Rating agency «Rakurs» ЖШС

ЕСЕП
корпоративтік басқаруды бағалау қорытындылары бойынша Коммерциялық емес акционерлік қоғамының «Шәкәрім университеті»

Астана, 2026 жыл

Мазмұны

Тәуелсіз сарапшының үндеуі 3
Терминдер мен анықтамалар.....4
Бағалауды жүргізу тәсілдері.....4
Қоғамның корпоративтік басқару практикасының корпоративтік басқаруды бағалаудың белгіленген критерийлеріне сәйкестігін талдау 9
«Шәкәрім Университеті» КЕАҚ корпоративтік басқару рейтингі.....65
Анықталған сәйкессіздіктерді жою және корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру бойынша практикалық ұсынымдар.....67

Тәуелсіз сарапшының үндеуі

2026 жылғы 15 қыркүйек

Құрметті ханымдар мен мырзалар

Біздің бірлескен ынтымақтастығымызды жоғары бағалаймыз, оның нәтижесінде «Шәкәрім университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының корпоративтік басқару жағдайы туралы есеп (бұдан әрі – Есеп) дайындалды. Ол халықаралық корпоративтік басқару стандарттарын, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарын ескере отырып, №130840007973/260514/00 қызметтерді сатып алу туралы шарттың талаптарына және «Rating agency «Rakurs» ЖШС корпоративтік басқаруды диагностикалау әдістемесіне сәйкес әзірленді.

Есеп корпоративтік басқарудың ағымдағы деңгейіне баға береді және ұйымыңыздағы корпоративтік процестерді одан әрі жақсарту мен оңтайландыру үшін бастапқы нүкте бола алады. Сіздің компанияңыз басқарудың жоғары стандарттарын көрсетіп отырғанына және корпоративтік басқарудың барлық қатысушыларының мүдделерін қорғауға ұмтылысын жалғастыратынына сенімдіміз.

Ұсынылған деректерді талдау негізінде қол жеткізілген нәтижелерді және Сіздің компанияңыздың корпоративтік басқару қағидаттарына бейілділігін растайтын рейтинг берілді. Бағалауды сәтті аяқтауға және осы Есепті дайындауға мүмкіндік берген тиімді өзара іс-қимыл мен үйлестіру үшін алғыс білдіреміз:

- Акционер өкілдеріне;
- Басшылық пен жетекші қызметкерлерге;
- Корпоративтік хатшыға.

Ізгі тілекпен және құрметпен,
Әбілбеков Нұрлан
Директор
«Rating agency «Rakurs» ЖШС

М.О.

Терминдер мен анықтамалар

Шарт – №130840007973/260514/00 қызметтерді сатып алу туралы шарт.
Атқарушы орган – «Шәкәрім университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының Басқармасы.
КБК – Жалғыз акционердің шешімімен бекітілген Корпоративтік басқару кодексі (Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 08 тамыздағы № 398 бұйрығы).
Қоғам/Университет – «Шәкәрім университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы.
Бағалау – корпоративтік басқаруды бағалау.
Есеп – корпоративтік басқаруды бағалау туралы есеп.
Директорлар кеңесі – Қоғамның Директорлар кеңесі.
Үлгілік КБК – Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2018 жылғы 5 қазандағы № 21 бұйрығымен бекітілген Корпоративтік басқару кодексі (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2018 жылғы 12 қарашада № 17726 болып тіркелген).
Қоғам Жарғысы – Қоғамның Жалғыз акционері бекіткен «Шәкәрім университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының Жарғысы.

Бағалауды жүргізу тәсілдері

«Rating agency «Rakurs» ЖШС Шарт ережелеріне сәйкес есепті күннен кейін болған оқиғаларды ескере отырып, 2023-2025 жылдар кезеңіндегі корпоративтік басқарудың озық практикасына сәйкестігіне корпоративтік басқаруды тәуелсіз бағалауды жүргізді.
Қоғамның басқару органдары:
– Жалғыз акционер – Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі;
– басқару органы – Директорлар кеңесі;
– қаржы-шаруашылық қызметті бақылауды жүзеге асыратын орган – Ішкі аудит қызметі;
– атқарушы орган – Басқарма (Ректорат);
– алқалы орган – Ғылыми кеңес.
Корпоративтік басқарудың озық практикасына сәйкестігіне корпоративтік басқаруды тәуелсіз бағалау (бұдан әрі – Бағалау) корпоративтік басқару элементтерінің Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының ұсынымдарына және Қазақстан заңнамасының талаптарына сәйкестігін талдауға негізделген.
Бағалауды жүргізу және осы Есепті дайындау кезінде «RA «Rakurs» ЖШС сарапшылары корпоративтік деңгейде бағалау әдіснамасын пайдаланды.

Корпоративтік басқару деңгейін бағалау әдістемесі компаниялардың корпоративтік басқаруының сапасы мен деңгейін айқындауға мүмкіндік беретін бағалау құралы болып табылады, сондай-ақ корпоративтік басқару тәуекелдерін бағалау құралы болып, корпоративтік басқару деңгейін талдау мен бағалаудың критерийлері мен тәсілдерін айқындайды.

Критерийлерді талдау бағалау критерийлерінің талаптарына сәйкестік негізінде құрылды.

Бағалау корпоративтік басқару жүйесі туралы мынадай ақпаратты алуды және талдауды қамтыды:

– реттеуші және есептік құжаттар, интернет-сайтты талдау;

– лауазымды тұлғалармен және қызметкерлермен кездесулер мен әңгімелесулер өткізу.

Корпоративтік басқарудың талданатын компоненттерінің/кіші компоненттерінің құрылымы:

1	**Корпоративтік басқару құрылымы**
1.1.	Корпоративтік басқару құрылымы
1.2.	Корпоративтік басқару қағидаттарына жалпы бейілділік
1.3.	Қаржылық мүдделі тараптардың құқықтары
1.4.	Мүдделер қақтығысы
1.5.	Құзыреттердің аражігін ажырату
2	**Корпоративтік басқару процестері**
2.1.	Директорлар кеңесінің/Байқау кеңесінің тиімділігі
2.2.	Атқарушы органның тиімділігі
2.3.	Сыйақы және сабақтастық
2.4.	Тәуекелдерді басқару
2.5.	Жоспарлау және мониторинг
3.	Корпоративтік басқарудың ашықтығы
3.1.	**Ақпараттық саясат**
3.2.	Қаржылық ақпаратты ашу
3.3.	Қаржылық емес ақпаратты ашу
3.4.	Аудиторлық процесс
3.5.	Ішкі аудит

Әрбір компонент бойынша орындалу/сәйкестік дәрежесіне бағалау жүргізіледі.

Серіктестікті бағалау әрбір жеке компонент бойынша рейтинг беру қағидатына негізделді. Әрбір кіші компонентте талдау критерийлері болды, оларды консультанттар төменде келтірілген 5 (бес) балдық шкала бойынша бағалайды:

Бағалау	Балл	Түсіндірме
Орындалмайды	0	Критерийге сәйкестіктің ешбір белгісі жоқ

Көбіне орындалмайды	25	Критерийге жалпы сәйкессіздік байқалады. Алайда жекелеген және/немесе кездейсоқ сәйкестік белгілері анықталды.
Ішінара орындалады	50	Критерийге сәйкестік пен сәйкессіздіктің мәні жағынан тең белгілері анықталды. Екіден астам критерийге сәйкессіздік бар, бірақ критерийлердің жартысынан азына қатысты.
Көбіне орындалады	75	Критерийге жалпы сәйкестік байқалады. Алайда жекелеген және/немесе кездейсоқ сәйкессіздік белгілері анықталды.
Орындалады	100	Критерийге сәйкессіздіктің қандай да бір белгілері жоқ.

Корпоративтік басқару деңгейі сараптамалық жолмен бағаланады, бұл ретте сараптамалық пікір Тапсырыс берушінің (Серіктестіктің) пікірін білдірмеуі мүмкін.
Талдау жүргізу және есепті дайындау қорытындылары бойынша корпоративтік басқарудың түпкілікті бағасы мен берілген рейтинг деңгейін айқындаған мынадай негізгі факторлар анықталды.

Теріс факторлар
Қоғам алаяқтыққа қарсы іс-қимыл мәселелеріне жеткілікті көңіл бөлмейді. Алаяқтықтың негізгі көрініс факторларын, субъектілерін және алаяқтық фактілеріне жол бермеу/алдын алу жүйесін айқындайтын Саясат жоқ.
Қоғам тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыруға жауапты қызметкерді айқындаған, алайда оған қосымша функциялар жүктеген, бұл тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің тиімді жұмыс істеуіне жеткілікті дәрежеде көңіл бөлуге мүмкіндік бермейді.

Оң факторлар
Директорлар кеңесі отырыстарын дайындау мен өткізу жұмысын ұйымдастырудың жоғары деңгейі, отырыстарды шақыру тәртібінің, шақыру мерзімдерінің сақталуы, хаттамалардың Жарғы мен ішкі құжаттардың талаптарына сәйкес белгіленген нысан бойынша ресімделуі.
Директорлар кеңесін ұйымдастырудың жеткілікті жоғары деңгейі (ДК барлық мүшелерінің жоғары білімі бар, негізінен стратегиялық даму және қаржы саласында, әрі тиісті салада бес жылдан астам жұмыс тәжірибесіне ие. Сондай-ақ директорлар кеңесінің құрамында жұмыс істеу тәжірибесі айтарлықтай. ДК отырыстары тоқсанына 3–4 рет өткізіледі, барлығы 2023 жылы 9 отырыс өткізілді, оның 2-еуі сырттай және 7-еуі күндізгі, 2024 жылы 12 отырыс, оның 1-еуі сырттай және 11-і күндізгі, 2025 жылы Директорлар кеңесінің 11 отырысы өткізілді, барлық отырыстар күндізгі нысанда өтті (100%).

Атқарушы орган қызметін ұйымдастырудың қолайлы деңгейі – Қоғамның атқарушы органы алты Басқарма мүшесінен тұратын Басқарма болып табылады (ең азы – үш). Басқарма туралы ереже Директорлар кеңесінің 11.05.2021 жылғы №5 шешімімен бекітілген. Менеджменттің сыйақысы корпоративтік және функционалдық қызметтің негізгі көрсеткіштерінен тұрады және Қоғамның осы көрсеткіштерді орындау нәтижелеріне байланысты.

Мүдделі тараптарға Қоғам туралы ақпаратты ашудың жоғары деңгейі (интернет-сайтта бөлімдер бойынша ақпарат егжей-тегжейлі ұсынылған):

– «Корпоративтік басқару» – Директорлар кеңесінің құрамы және Басқарма құрамы.
– «Ішкі нормативтік құжаттар» – бекіту деректемелері көрсетілген құжаттар.
– «Университет» - Университет, Шәкәрім Құдайбердіұлы туралы ақпарат, виртуалды тур және мобильді қосымшаға сілтеме.
– Мүдделі тараптар топтарына арналған бөлімдер: «Талапкерлерге», «Студенттерге», «Серіктестерге», «Түлектер қауымдастығы», «Ардагерлер ұйымы», «Кәсіподақ».
– Университет көрсеткіштері көрсетілген.
– «Мансап» - бос жұмыс орындары мен тағылымдамалар.
– «Ішкі сапа жүйесі» - ішкі тексерулер бағдарламалары, жоспарлар мен есептер, жұмыс топтары мен Сапа жөніндегі комиссиялардың құрамы, әлеуметтанулық зерттеулер материалдары.
– «Жаңалықтар» – өзекті жаңалықтар.

Сыртқы аудитор мен Ішкі аудит қызметінің жұмысын ұйымдастырудың жеткілікті жоғары деңгейі.

Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесі Ішкі аудит қызметінің қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарды бекіту, оларды өзектендіру, жылдық аудиторлық жоспарды, Ішкі аудит қызметінің есептерін және Ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің қызметін бағалауды бекіту жөнінде шаралар қабылдады.

Қоғамның аудиторы кәсіби ұйым болып табылады, Қоғамның сыртқы аудитін жүзеге асыратын ұйымдардың/командалардың елеулі көлемде өзге қызметтер көрсетуіне жол берілмейді. Сондай-ақ Қоғамның сыртқы аудитін жүзеге асыратын ұйымдардың/командалардың қызметкерлерін Қоғамдағы негізгі лауазымдарға қабылдауға жол берілмейді. Сыртқы аудитордың ротациясы ашық конкурстық рәсімдер өткізу арқылы қамтамасыз етіледі.

Тежеуші факторлар

Қоғам үшін корпоративтік басқарудың тежеуші факторы Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің пікірін ескерместен Директорлар кеңесіне кандидаттарды іріктеу практикасы болып табылады. Корпоративтік басқару

кодексінде Комитеттің Директорлар кеңесінің құрамын қалыптастыру мәселелеріне қатысуы көзделгеніне қарамастан, бағалау кезеңінде Комитет Директорлар кеңесі мүшелігіне кандидаттарды іріктеу, бағалау, номинациялау немесе қайта сайлау мәселелерін іс жүзінде қарастырмаған. Комитет туралы ережеде де тиісті өкілеттіктер тікелей бекітілмеген.

Осылайша, Директорлар кеңесін қалыптастырудың нақты процесі корпоративтік басқарудың үздік практикасында көзделген Директорлар кеңесінің мамандандырылған комитетінің кандидаттарды алдын ала қарауы мен бағалауынсыз және іріктеу рәсімдерінің ашықтығын қамтамасыз етпей жүзеге асырылды.

Осылайша, 2.1.1-компонент бойынша менеджмент пен Директорлар кеңесі комитетіне тәуелсіз қалыптасқан Директорлар кеңесі мүшелерін іріктеу практикасы корпоративтік басқарудың қорытынды рейтингіне енгізілмеді.

Қоғамның корпоративтік басқару практикасының корпоративтік басқаруды бағалаудың белгіленген критерийлеріне сәйкестігін талдау

1. Құрылым

1.1. Корпоративтік басқару құрылымы

1.1.1. Компанияның ішкі құжаттарында миссия, қызметтің негізгі мақсаттары және қызмет түрлері айқындалған.

Көбіне орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысының 4-бөлімінде Қоғам қызметінің мақсаты, мәні және түрлері бекітілген.

Сондай-ақ Қоғам сайтындағы «Тұрақты даму» бөлімінде дамудың 15 мақсаты көрсетілген (https://shakarim.university/ru/development-goals#goals).

Қоғам миссиясына қатысты Қоғамның корпоративтік сайты мен ұсынылған материалдарда растайтын мәліметтер жоқ.

Қоғам қызметі туралы есептерде, сондай-ақ корпоративтік сайттың «Жаңалықтар» бөлімінде (https://shakarim.university/ru/news/dialogi-na-ravnykh-v-shakarim-university) Қоғамның миссиясы – ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген білікті маман мен «кемел тұлғаны» қалыптастыру екені көрсетілген.

Қоғамның миссиясы мен мақсаттары туралы ақпаратты Қоғамның корпоративтік сайтының басты бетіне орналастыру ұсынылады.

1.1.2. Менеджмент Компания қызметіне тиімді және нақты бақылау жүргізеді және акционерлер мен мемлекеттің жедел қызметке араласуына ұшырамайды

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысында Жалғыз акционер (15-тарау), Директорлар кеңесі (16-тарау) және Басқарма (17-тарау) арасындағы өкілеттіктер ажыратылған.

Қоғам Жарғысында тұтастай алғанда Жалғыз акционердің, Директорлар кеңесінің және атқарушы органның құзыреттерін ажырату көзделген. Басқарма Төрағасы–Ректор Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметі үшін дербес жауап береді.

Бағаланатын кезеңде Жалғыз акционердің немесе мемлекеттік органдардың Қоғамның жедел қызметіне араласуының не атқарушы органның құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша оның орнына шешімдер қабылдауының құжатпен расталған фактілері анықталған жоқ.

1.1.3. Компанияның корпоративтік басқару құрылымы акционерлердің жалпы жиналысы (жалғыз акционердің шешімі) бекіткен ішкі құжаттарда нақты айқындалған, оның ішінде Компанияның органдары, олардың құзыреттері мен есептілігі, сондай-ақ органдар мен орган мүшелерінің құқықтары мен міндеттері айқындалған.
Компания органдарына акционерлердің жалпы жиналысынан (жалғыз акционердің шешімінен) өзгеше қосымша құзыреттер берілгені туралы дәлелдер жоқ
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысының 14-бөлімінің 63-тармағына сәйкес Қоғамның органдары:
1) жоғары орган – Жалғыз акционер;
2) басқару органы - Директорлар кеңесі;
3) атқарушы орган – Басқарма (Ректорат);
4) алқалы орган – Ғылыми кеңес;
5) Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметін бақылауды жүзеге асыратын орган – Ішкі аудит қызметі;
6) Комплаенс қызметі.
Қоғам Жарғысында оның органдарының есептілігі айқындалып, Жалғыз акционер (15-тарау), Директорлар кеңесі (16-тарау) және Басқарма (17-тарау) арасында құзыреттер ажыратылған.
Сонымен қатар Қоғам органдарының құзыреті Басқарма, Ғылыми кеңес, Ішкі аудит қызметі туралы ережелерде бекітілген.

1.1.4. Меншік құрылымы ашық, акционерлердің құқықтары мен меншік құқықтарын іске асыру тәртібі ішкі құжаттарда нақты айқындалған, бұл туралы ақпарат жалпыға қолжетімді.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
«Шәкәрім Университеті» КЕАҚ-тың Жалғыз акционері 07.10.2020 жылғы «Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті» КЕАҚ мемлекеттік акциялар пакетіне иелік ету құқықтарын қабылдау-тапсыру актісіне сәйкес ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігі болып табылады.
Қоғам Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттелетін коммерциялық емес акционерлік қоғамның ұйымдық-құқықтық нысанына ие.

Қоғамның «Жалғыз акционердің құқықтары мен міндеттері» Жарғының 7-бөлімінде көрсетілген.
Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында Қоғамның меншік құрылымы туралы ақпаратты қамтитын Жылдық есеп орналастырылған.

1.1.5. Компанияның корпоративтік басқару құрылымында кемінде үш және оннан аспайтын директордан тұратын директорлар кеңесі құрылған.
Директорлар кеңесінің құрамы тұрақтылығымен сипатталады, бірақ тұрақты ротацияға жатады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 13.10.2026 жылғы №476 бұйрығына сәйкес Қоғамның 6 мүшеден тұратын Директорлар кеңесі, оның ішінде 3 тәуелсіз директор сайланды:

№	Аты-жөні	Мүшелердің мәртебесі	ДК құрамына сайланған күні
1	Закарья Кунсулу Дальтоновна	ДК төрағасы	Алғаш рет сайлануы – 29.12.2025 ж., № 601 бұйрық
2	Орынбеков Думан Рымгалиевич		Алғаш рет сайлануы – 21.07.2023 ж., № 326 бұйрық; ДК-нің қолданыстағы құрамына сайлануы – 13.10.2025 ж., № 476 бұйрық.
3	Карибаева Мамыр Куанышевна		Алғаш рет сайлануы - 23.08.2023 ж., №433 бұйрық; ДК-нің қолданыстағы құрамына сайлануы - 13.10.2025 ж., №476 бұйрық.
4	Махмутова Меруерт Маутхановна	Тәуелсіз директор	Сайлануы – 13.10.2025 ж., № 476 бұйрық.
5	Мукашев Балтабек Кумарович	Тәуелсіз директор	Алғаш рет сайлануы – 20.10.2022 ж., № 118 бұйрық; ДК-нің қолданыстағы құрамына сайлануы – 13.10.2025 ж., № 476 бұйрық.
6	Мейрманов Серик Касымханович	Тәуелсіз директор	Алғаш рет сайлануы - 09.02.2026 ж., №52 бұйрық

Бұл КБК-ға сәйкес келеді. Мәселен, КБК-ның 50-тармағына сәйкес Директорлар кеңесі мүшелерінің саны кемінде алты адамды құрайды. Қоғамның Директорлар кеңесі құрамының кемінде отыз пайызы тәуелсіз директорлар болуы тиіс. Қабылданатын шешімдердің тәуелсіздігін және Жалғыз акционерге, Қоғамға және мүдделі тұлғаларға әділ қатынасты қамтамасыз ету үшін тәуелсіз директорлардың саны кемінде үш мүше болуы тиіс. Қоғамның Директорлар кеңесіндегі тәуелсіз директорлардың ұсынылатын саны Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының елу пайызына дейін құрайды. Директорлар кеңесінің құрамы гендерлік теңгерімді сақтауы тиіс.
Өз кезегінде, ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысының 16-бөлімінің 73-тармағына сәйкес Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелерінің саны кемінде бес адам болуы тиіс. Директорлар кеңесі мүшелері санының кемінде отыз пайызы тәуелсіз директорлар болуы тиіс.
КБК-ға сәйкес:
42. Директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттік мерзімі Жалғыз акционер Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау туралы шешім қабылдаған кезде аяқталады
43. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелері үш жылдан аспайтын мерзімге сайланады, кейіннен қызмет нәтижелері қанағаттанарлық болған жағдайда тағы үш жылға дейінгі мерзімге қайта сайлауға жол беріледі.

1.1.6. Компанияның Директорлар кеңесінің мүшелері компанияның бизнесі мен қаржылық нәтижелерін түсіну үшін қажетті біліктілікке ие.
Атап айтқанда, Компанияның атқарушы емес директорлары, оның ішінде акционер өкілдері ұқсас салада жұмыс тәжірибесіне ие немесе терең функционалдық білімдері бар.
Компанияның тәуелсіз директорлары жеке сектордағы белсенді бизнес-қызметке тартылған
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғамның корпоративтік веб-сайтында «корпоративтік басқару» қойындысы бар (https://shakarim.university/ru/university/board), онда Қоғам ДК мүшелерінің туған күні, ДК құрамына сайланған күндері, жұмыс тәжірибесі және білімі туралы ақпарат көрсетілген.

1.1.7. Компанияның директорлар кеңесінің құрамы теңгерімді, онда мажоритарлық акционердің өкілдері де, миноритарлық акционерлердің өкілдері де, сондай-ақ тәуелсіз директорлардың жеткілікті саны бар
Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:
Директорлар кеңесінің қолданыстағы құрамы Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 08.08.2024 ж. №398 бұйрығымен бекітілген Қоғамның Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес келеді.
- КБК-ның 50-тармағына сәйкес Директорлар кеңесі мүшелерінің саны кемінде 6 адамды құрайды (тексеру сәтінде Директорлар кеңесі мүшелерінің нақты саны 6 адам).
- Қоғамның Директорлар кеңесі құрамының кемінде 30%-ы және 50%-ына дейінгі бөлігі тәуелсіз директорлар болуы тиіс. Тәуелсіз директорлардың саны кемінде үш мүше болуы тиіс (тексеру сәтінде тәуелсіз директорлардың нақты саны ДК-нің 6 мүшесінің 3-еуі).
- Директорлар кеңесінің құрамы гендерлік теңгерімді сақтауы тиіс (тексеру сәтінде Директорлар кеңесінің 6 мүшесінің 2-еуі әйел, бұл 33,3%-ға сәйкес келеді).

1.1.8. Директорлар кеңесінің құрылымында аудит жөніндегі комитет құрылған. Аудит жөніндегі комитет Директорлар кеңесінің кемінде үш мүшесінен тұрады, олардың көпшілігі тәуелсіз директорлар немесе миноритарлық акционерлердің өкілдері (болған жағдайда) болып табылады және осыған қажетті білімге ие.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысының 102-тармағына сәйкес аса маңызды мәселелерді қарау және Директорлар кеңесіне ұсынымдар дайындау үшін Қоғамда Директорлар кеңесі айқындайтын қызмет бағыттары бойынша Директорлар кеңесінің комитеттері құрылуы мүмкін.
Қоғамның Директорлар кеңесінің 01.11.2024 ж. №10 шешімімен Қоғамның Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті туралы ереже (бұдан әрі – Аудит жөніндегі комитет туралы ереже) бекітілген.
Аудит жөніндегі комитет туралы ереженің «Комитет мүшелерінің құрамы, сайлануы және өкілеттік мерзімі» 2-бөліміне сәйкес:
- 7-тармақ. Комитеттің құрамы бухгалтерлік есеп және аудит, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласында білімі мен практикалық тәжірибесі бар тәуелсіз директорлардың арасынан ғана қалыптастырылады.
- 8-тармақ. Комитеттің сандық құрамы кемінде 3 адамды құрайды.
Тексеру сәтінде (2026 жылғы тамыз-қыркүйек) Аудит жөніндегі комитеттің құрамына Директорлар кеңесінің мына мүшелері кіреді:

№	ФИО	Мүшелердің мәртебесі	Негізгі жұмыс орны

1	Махмутова Меруерт Маутхановна	Комитет төрағасы – Тәуелсіз директор	Public Policy Research Center қамқоршылық кеңесінің төрағасы
2	Мукашев Балтабек Кумарович	Тәуелсіз директор	«Eurasia RED» компаниялар тобының басшысы
3	Мейрманов Серик Касымханович	Тәуелсіз директор	Рицумейкан Азия-Тынық мұхиты университетінің профессоры

1.1.9. Директорлар кеңесінің құрылымында кадрлар және сыйақылар (тағайындаулар және сыйақылар) жөніндегі комитет құрылған.
Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитет Директорлар кеңесінің кемінде үш мүшесінен тұрады, олардың көпшілігі тәуелсіз директорлар немесе миноритарлық акционерлердің өкілдері (болған жағдайда) болып табылады және осыған қажетті білімге ие.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысының 102-тармағына сәйкес аса маңызды мәселелерді қарау және Директорлар кеңесіне ұсынымдар дайындау үшін Қоғамда Директорлар кеңесі айқындайтын қызмет бағыттары бойынша Директорлар кеңесінің комитеттері құрылуы мүмкін.
Қоғамның Директорлар кеңесінің 27.09.2024 ж. №9 шешімімен Қоғамның Директорлар кеңесінің Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеті туралы ереже (бұдан әрі – Кадрлар және сыйақылар жөніндегі ереже) бекітілген.
Аудит жөніндегі комитет туралы ереженің «Комитет мүшелерінің құрамы, сайлануы және өкілеттік мерзімі» 2-бөліміне сәйкес:
- 7-тармақ. Комитет құрамы Директорлар кеңесі мүшелерінің және комитетте жұмыс істеуге қажетті кәсіби білімі бар сарапшылардың арасынан қалыптастырылады.
- 8-тармақ. Комитеттің сандық құрамы кемінде 3 адамды құрайды.
Тексеру сәтінде (2026 жылғы тамыз-қыркүйек) Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің құрамына Директорлар кеңесінің мына мүшелері кіреді:

№	Аты-жөні	Мүшелердің мәртебесі	Негізгі жұмыс орны
1	Мукашев Балтабек Құмаруллы	Комитет төрағасы – Тәуелсіз директор	«Eurasia RED» компаниялар тобының басшысы
2	Махмутова Меруерт Маутхановна	Тәуелсіз директор	Public Policy Research Center қамқоршылық кеңесінің төрағасы

3	Мейрманов Серик Касымханович	Тәуелсіз директор	Рицумейкан Азия-Тынық мұхиты университетінің профессоры

1.1.10. Директорлар кеңесінің құрылымында тұрақты даму мәселелері, оның ішінде қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік мәселелері жүктелген комитет құрылған.
Орындалмайды
АНЫҚТАЛҒАНДАР:
Қоғамның Директорлар кеңесінің Стратегиялық жоспарлау; Аудит; Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттерінің құзыретіне тұрақты даму, қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік мәселелері енгізілмеген.

1.2. Корпоративтік басқару қағидаттарына жалпы бейілділік

1.2.1. Компанияда Компанияның үлгілік Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттарымен үйлесетін корпоративтік басқару қағидаттары көрсетілген Корпоративтік басқару кодексі бекітілген және компания оларды іс жүзінде ұстанады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
КБК-да 7 негізгі қағидат айқындалған:
1) өкілеттіктерді ажырату қағидаты;
2) акционерлердің құқықтары мен мүдделерін қорғау қағидаты;
3) Қоғамды Директорлар кеңесі және Басқарма арқылы тиімді басқару қағидаты;
4) тұрақты даму қағидаты;
5) тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит қағидаты;
6) корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығысын реттеу қағидаты;
7) Қоғам қызметі туралы ақпаратты ашудың ашықтығы мен объективтілігі қағидаттары.
2025 жылы Директорлар кеңесі КБК бойынша есептілікті қарастырған.

1.2.2. Компанияда компания қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары ұстануға тиіс корпоративтік мінез-құлық және іскерлік әдеп қағидаттары көрсетілген, Компанияның Іскерлік әдеп кодексінде бекітілген іскерлік әдеп қағидаттарымен үйлесетін Іскерлік әдеп кодексі бекітілген.
Компания барлық қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларын Іскерлік әдеп кодексінің ережелерімен таныстыру, оларды жаңарту және білімін тексеру жөнінде шаралар қабылдайды.

Компания Іскерлік әдеп кодексінің ережелерін бұзу туралы құпия хабарламалар беру мүмкіндігін, сондай-ақ оның ережелерін түсіндіруді қамтамасыз етеді

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның Корпоративтік әдеп кодексі Директорлар кеңесінің 02.06.2021 жылғы №06 хаттамалық шешімімен бекітілген және Қоғамның білім алушылары мен қызметкерлері үшін міндетті әдеп қағидаттарының жиынтығын білдіреді.

Корпоративтік әдеп кодексі мына қағидаттарға негізделген: толеранттылық, ұжымшылдық, академиялық адалдық, корпоративтік ынтымақтастық.

1.2.3. Компанияда тікелей Директорлар кеңесіне бағынатын корпоративтік хатшы тағайындалған.

Корпоративтік хатшы озық практикада көзделген, Директорлар кеңесі мен акционерлердің жалпы жиналысының жұмысын техникалық қамтамасыз ету функцияларынан кеңірек функцияларды жүзеге асырады. Корпоративтік хатшы өз функцияларын нақты түсінеді. Компанияның корпоративтік хатшысының қызметі оның жұмысының барлық қажетті аспектілерін реттейтін корпоративтік хатшы туралы ережемен реттеледі.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Директорлар кеңесінің қызметін тиімді ұйымдастыру және Басқарманың Жалғыз акционермен өзара іс-қимылын қамтамасыз ету мақсатында Директорлар кеңесі Корпоративтік хатшыны тағайындайды.

Корпоративтік хатшыны тағайындау, оның өкілеттік мерзімін айқындау, өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ лауазымдық айлығының мөлшерін және сыйақы беру шарттарын айқындау Қоғам Жарғысының 71-тармағының 17) тармақшасында регламенттелгендей, Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатады.

Корпоративтік хатшының қызметі Директорлар кеңесінің 19.07.2024 жылғы №7 хаттамалық шешімімен бекітілген Корпоративтік хатшы туралы ережемен реттеледі, онда Қоғамның корпоративтік хатшысын тағайындау және лауазымынан босату; корпоративтік хатшының міндеттері; функциялары; құқықтары мен міндеттері; жауапкершілігі; Қоғамның корпоративтік хатшысына еңбекақы төлеу және сыйақы беру шарттары; Қоғамның корпоративтік хатшысының қызметін қамтамасыз ету тәртібі регламенттелген.

1.2.4. Компанияда оның органдарының, құрылымдық бөлімшелерінің қызметін, сондай-ақ қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың жұмысын реттейтін негізгі ішкі құжаттар бекітілген.

Көрсетілген құжаттар компанияның органдарының, құрылымдық бөлімшелерінің, лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің жүйелі жұмысын қамтамасыз етуге қажетті барлық ережелерді қамтиды
Көбіне орындалады
АНЫҚТАЛҒАНДАР:
ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысында Жалғыз акционер (15-тарау), Директорлар кеңесі (16-тарау) және Басқарма (17-тарау) арасындағы өкілеттіктер ажыратылған.
Сонымен бірге Қоғамда Директорлар кеңесі туралы ереже жоқ екенін атап өткен жөн (КБК-ның 24 және 37-тармақтары). Осыған байланысты Қоғамға Директорлар кеңесі туралы ереже әзірлеу ұсынылады.
Қоғамның Басқармасы туралы ереже Директорлар кеңесінің 11.05.2021 жылғы №5 хаттамалық шешімімен бекітілген және оның мүшелерінің құрамы мен сайлану тәртібін, Басқарма мүшелеріне қойылатын біліктілік талаптарын, мәртебесін, құқықтары мен міндеттерін, құзыреті мен өкілеттіктерін, шешімдерді қабылдау және ресімдеу тәртібін, сондай-ақ жауапкершілігін айқындайды.
Әрбір құрылымдық бөлімше үшін Құрылымдық бөлімше туралы ереже бекітілген.
Әрбір лауазым немесе позиция үшін лауазымдық нұсқаулық бекітілген.

1.3. Қаржылық мүдделі тараптардың құқықтары

1.3.1. Компанияның мүдделілігі бар мәмілелер шектеулі сипатта болады және нарықтық шарттарда жасалады
Орындалады.
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғам Жарғысының 71-тармағының 20) тармақшасына сәйкес, Заңға сәйкес оларды жасасу туралы шешімді Қоғамның Жалғыз акционері қабылдайтын ірі мәмілелерді қоспағанда, ірі мәмілелерді және Қоғамның мүдделілігі бар мәмілелерді жасасу туралы шешім қабылдау Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатқызылған.
Диагностикаланатын кезеңде Қоғамның мүдделілігі бар мәмілелер жасалғанын растайтын деректер жоқ.

1.3.2. Компанияда тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу саясаты бекітілген, ол, оның ішінде, жекелеген тауарлар немесе қызметтер үшін не олардың құны белгілі бір мөлшерден асқан жағдайда ашық конкурс өткізу рәсімін белгілейді

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам өз қызметін мынадай нормативтік-құқықтық құжаттар негізінде жүзеге асырады:

- ҚР «Мемлекеттік сатып алу туралы» №106-VIII Заңы (01.07.2024 ж.)
- ҚР Қаржы министрінің 09.10.2024 ж. «Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы.
- ҚР Қаржы министрінің 20.08.2024 ж. №559 «Конкурс, аукцион тәсілдерімен мемлекеттік сатып алу қорытындылары шығарылғанға және мемлекеттік сатып алу туралы шарт күшіне енгенге дейінгі кезеңге күнделікті және (немесе) апта сайынғы қажеттіліктегі тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің тізбесін бекіту туралы» бұйрығы.
- ҚР Қаржы министрінің 10.09.2024 ж. №613 «Мемлекеттік сатып алу кезінде әлеуетті өнім берушілер мен өнім берушілерге қосымша талаптар белгіленуі мүмкін жекелеген тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің тізбесін бекіту туралы» бұйрығы.
- ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 03.09.2024 ж. №345 «ҚР мүгедектігі бар адамдардың қоғамдық бірлестіктерінен және (немесе) Қазақстан Республикасының мүгедектігі бар адамдардың қоғамдық бірлестіктері құрған, тауарларды өндіретін және (немесе) жеткізетін, жұмыстарды орындайтын, қызметтер көрсететін ұйымдардан сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің жекелеген түрлерінің тізбесін бекіту туралы» бұйрығы.
- ҚР Қаржы министрінің 08.10.2024 ж. №677 «Шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерінен жүзеге асырылатын мемлекеттік сатып алудың тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер тізбесін, қағидаларын және көлемін бекіту туралы» бұйрығы.

Мемлекеттік сатып алу жоспары жыл сайын Басқарма Төрағасының бұйрығымен бекітіледі.

1.3.3. Компания конкурстық негізде тартылатын тәуелсіз бағалаушылар институтын белсенді пайдаланады. Тәуелсіз бағалаушылар тартылатын жағдайлар компанияның ішкі құжаттарында бекітілген

Орындалады.

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам Жарғысының 71-тармағының 12) тармақшасына сәйкес аудиторлық ұйымның, сондай-ақ Қоғам акцияларын төлеуге берілген не ірі мәміленің нысанасы болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау жөніндегі бағалаушының қызметтеріне ақы төлеу мөлшерін айқындау Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатады.

2023-2025 жылдары қаржылық есептілікке тәуелсіз аудитті мына аудиторлық компаниялар жүргізді: «ФинАудит2020» ЖШС және «ЖҰЛДЫЗ» ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛЫҚ КОМПАНИЯСЫ» ЖШС.

1.3.4. Компанияда құпия ақпаратты қорғауға бағытталған рәсімдер бекітілген

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам Жарғысының 71-тармағының 19) тармақшасына сәйкес Қоғам туралы немесе оның қызметі туралы қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты айқындау Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатқызылған.

Қоғамның Директорлар кеңесінің 02.06.2021 ж. №6 шешімімен Қоғамның қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпиясын құрайтын ақпарат туралы ереже бекітілген. Аталған ереже мыналарды қамтиды: ақпараттың құпиялылық дәрежесін айқындау, қызметтік және коммерциялық құпияға және Қоғамның құпия мәліметтеріне жататын ақпаратқа қол жеткізу, құжаттардың сақталуын қамтамасыз ету және олардың болуын тексеру, ақпаратты ашуға қойылатын шектеулер мен ашу тәртібі.

1.3.5. Компанияның дивидендтік саясаты және бас компанияның немесе топтың басқа ұйымдарының пайдасына ресурстарды қайта бөлудің өзге де тетіктері формалданған және ашық болып табылады. Бас компания тарапынан қолдаудың кез келген нысандары ашылуға тиіс

Қолданылмайды

БАҚЫЛАУЛАР:

«Шәкәрім Университеті» КЕАҚ-тың Жалғыз акционері 07.10.2020 жылғы «Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті» КЕАҚ мемлекеттік акциялар пакетіне иелік ету құқықтарын қабылдау-тапсыру актісіне сәйкес ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігі болып табылады.

Қоғам Жарғысына сәйкес Қоғамның коммерциялық емес білім беру ұйымы ретіндегі таза кірісі (салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлегеннен кейін және Жалғыз акционер Қоғамның есепті жылдағы жылдық қаржылық есептілігін белгіленген тәртіппен бекіткеннен кейін) Қоғамның иелігінде қалады.

1.4. Мүдделер қақтығысы

1.4.1. Атқарушы орган мүшелерінің лауазымдарды қоса атқаруы олардың негізгі міндеттерін орындауына кедергі келтірмейді. Атқарушы орган мүшелері мен компанияның басқа да басшы қызметкерлерінің лауазымдарды қоса атқаруы Директорлар кеңесінің алдын ала мақұлдауын талап етеді. Атқарушы орган мүшелері мен компанияның басқа да басшы қызметкерлерінің бәсекелес компанияларда елеулі қаржылық мүдделілігі жоқ

Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Жарғының 108-тармағына сәйкес «Басқарма мүшесі басқа ұйымдарда Директорлар кеңесінің келісімімен ғана жұмыс істеуге құқылы».
Сондай-ақ Жарғының 73-тармағында Басқарма Төрағасынан басқа Басқарма мүшелерінің Директорлар кеңесіне сайлана алмайтыны регламенттелген.
Директорлар кеңесі 2021 жылғы 11 мамырда №05 бекіткен Басқарма туралы ереженің 2-бөлімінің 6-тармағында: «Басқарма мүшесі басқа ұйымдарда Директорлар кеңесінің келісімімен ғана жұмыс істеуге құқылы. Қоғамның Басқарма Төрағасы - Ректоры басқа заңды тұлғаның атқарушы органының басшысы не атқарушы органның функцияларын жеке-дара жүзеге асыратын тұлға лауазымын атқаруға құқылы емес» деп регламенттелген.

1.4.2. Директорлар кеңесі мүшелерінің лауазымдарды қоса атқаруы олардың негізгі міндеттерін орындауына кедергі келтірмейді. Компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінің жұмысты және лауазымдарды жаңадан қоса атқаруының барлығы Директорлар кеңесінің алдын ала мақұлдауын талап етеді. Директорлар кеңесі мүшелерінің бәсекелес компанияларда елеулі қаржылық мүдделері жоқ
Көбіне орындалады
АНЫҚТАЛҒАНДАР:
Қоғамның деректері бойынша Директорлар кеңесінің 6 мүшесінің 5-еуі басқа компаниялардың Директорлар кеңестерінің мүшесі емес.
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінің мемлекеттік қатысуы бар мемлекеттік емес заңды тұлғалармен жұмыс жөніндегі басқармасының бас сарапшысы (бұдан әрі – ММЖК) Карибаева М.К. қанша Директорлар кеңесінің мүшесі екені туралы ақпарат ұсынылмаған.
Ашық дереккөздерге сәйкес Карибаева М.К. бірнеше ұйымның ДК/БК-нің қолданыстағы мүшесі болып табылады.

№	Ұйым	Мәртебе	Сайланған күні (қолданыстағы құрам)
1	**КЕАҚ «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» (Астана)**	Директорлар кеңесінің мүшесі	2025 жылғы 20 тамыз (№18 бұйрық)
2	**КЕАҚ «М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті» (Шымкент)**	Директорлар кеңесінің мүшесі	2025 жыл (2025 жылғы сәуірдегі құжат)

№	Ұйым	Мәртебе	Сайланған күні (қолданыстағы құрам)
3	**ЖШС «Ұлттық ғылыми онкология орталығы» (Астана)**	Байқау кеңесінің мүшесі	2024–2025 жж.
4	**КЕАҚ «Ұлттық нейрохирургия ғылыми орталығы» (Астана)**	Директорлар кеңесінің мүшесі	2025 жылғы 22 сәуір (ҚР ДСМ №277 бұйрығы)
5	**КЕАҚ «Шәкәрім университеті» (Семей)**	Директорлар кеңесінің мүшесі	2025 жылғы 13 қазан (№476 бұйрық)
6	**АО «Шәкен Айманов атындағы «Қазақфильм» Ұлттық киностудиясы»** (Алматы)	Директорлар кеңесінің мүшесі	2023 жылғы 26 желтоқсан (қолданыстағы құрам)

Қоғам Жарғысының Директорлар кеңесі мүшелерінің құқықтары, міндеттері және жауапкершілігі бөлімінде мына міндет туралы ақпарат жоқ:
- қоса атқаратын лауазымдар және тұрақты (негізгі) жұмысының (қызметінің, кәсіпкерлік қызметінің және т.б.) өзгеруі туралы Корпоративтік хатшыны хабардар ету».

1.4.3. Компания атқарушы орган мүшелері мен компанияның басқа қызметкерлерінде мүдделер қақтығысының алдын алуға бағытталған рәсімдерді формалдандырған

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Корпоративтік басқару кодексінің негізгі қағидаттарының бірі корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығысын реттеу қағидаты болып табылады.

Корпоративтік басқару кодексінің 22-параграфы «Корпоративтік жанжалдарды реттеу» мүдделер қақтығысының алдын алуға бағытталған мәселелерді нақты регламенттейді.

Мәселен, 218-тармақ: «Қоғамның Директорлар кеңесі мен Басқармасының мүшелері, Қоғам қызметкерлері корпоративтік жанжалдарға жол бермей, Қоғам мүддесінде және Жалғыз акционерге әділ қатынасты ескере отырып, өздерінің кәсіби функцияларын адал әрі ақылға қонымды орындайды.

Қоғамның Корпоративтік әдеп кодексі Директорлар кеңесінің 02.06.2021 жылғы №06 хаттамалық шешімімен бекітілген және Қоғамның білім

алушылары мен қызметкерлері үшін міндетті әдеп қағидаттарының жиынтығын білдіреді.
Қоғамдағы корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығысын реттеу туралы ереже Қоғамның Директорлар кеңесінің 21.06.2021 ж. №06 шешімімен бекітілген. Сонымен бірге мүдделер қақтығысының тізілімі ұсынылмаған.

1.4.4. Компания компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінде мүдделер қақтығысының алдын алуға бағытталған рәсімдерді формалдандырған
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғамның Корпоративтік басқару кодексінде корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығысын реттеу қағидаты көзделген.
Мәселен, 22 және 23-параграфтар «Корпоративтік жанжалдарды реттеу» және «Мүдделер қақтығысын реттеу» тиісінше мынаны регламенттейді:
218-тармақ. Қоғамның Директорлар кеңесі мен Басқармасының мүшелері, Қоғам қызметкерлері корпоративтік жанжалдарға жол бермей, Қоғам мүддесінде және Жалғыз акционерге әділ қатынасты ескере отырып, өздерінің кәсіби функцияларын адал әрі ақылға қонымды орындайды.
Корпоративтік жанжалдар болған (туындаған) жағдайда қатысушылар Қоғамның және мүдделі тараптардың мүдделерін тиімді қорғауды қамтамасыз ету мақсатында келіссөздер арқылы оларды шешу жолдарын табады.
222. Директорлар кеңесі корпоративтік жанжалдарды реттеу саясаты мен қағидаларын әзірлейді және мезгіл-мезгіл қайта қарайды, бұл ретте оларды шешу Қоғам мен акционерлердің мүдделеріне сай болуы тиіс.
Қоғамдағы корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығысын реттеу туралы ереже Қоғамның Директорлар кеңесінің 21.06.2021 ж. №06 шешімімен бекітілген. Диагностикаланатын кезеңде Директорлар кеңесі мүшелерінде корпоративтік жанжалдар туындағанын растайтын деректер анықталған жоқ.

1.4.5. Компанияның ішкі құжаттарында Директорлар кеңесі мен атқарушы органдар мүшелерінің компания мен акционерлердің мүддесінде әрекет ету міндеті нақты бекітілген, сондай-ақ олардың жауапкершілігі айқындалған.
Көбіне орындалады
АНЫҚТАЛҒАНДАР:
Қоғам КБК-ның 4-параграфы «Тиімді директорлар кеңесі» 39-тармағының 2-абзацында Директорлар кеңесі мүшелерінің міндеттерін, оның ішінде Жалғыз акционер алдындағы фидуциарлық міндеттемелерді орындау үшін дербес жауап беретіні және қабылданатын шешімдер, өз қызметінің тиімділігі, әрекеттері және/немесе әрекетсіздігі үшін материалдық, әкімшілік және өзге де жауапкершілік көтеретіні көзделген.
Қоғамның Жарғысында және өзге де ІНҚ-да Директорлар кеңесінің қызметі Жалғыз акционердің құқықтарын барынша сақтау және мүдделерін іске асыру, сондай-ақ Қоғам қызметі үшін жауапкершілік қағидаттары негізінде құрылуы

тиіс деген талаптарды қамтитын «Директорлар кеңесінің құқықтық мәртебесі» регламенттелмеген.
Басқарма туралы ереженің 9-бөлімінің «Басқарма мүшелерінің жауапкершілігі» 32-тармағында Басқарма мүшелері өздеріне жүктелген міндеттерді адал, ақылға қонымды және әділ орындайтыны, Қоғам мен Жалғыз акционердің мүдделерін неғұрлым толық көрсетеді деп негізді түрде есептейтін тәсілдерді қолданатыны регламенттелген.
Бұдан басқа, Ереженің осы бөлімінің 34-тармағында Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес оның қасақана әрекеттерімен (әрекетсіздігімен) келтірілген зиян үшін, оның ішінде: жаңылыстыратын немесе көрінеу жалған ақпарат ұсыну; Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ақпарат беру тәртібін бұзу нәтижесінде келтірілген залалдар үшін жауапкершілік көзделген.

1.5. Құзыреттерді ажырату

1.5.1. Компания органдарының құзыреті кемінде озық практика ұсынатын мәселелерді қамтиды.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысында ҚР заңнамасына сәйкес Жалғыз акционер (15-тарау), Директорлар кеңесі (16-тарау) және Басқарма (17-тарау) арасындағы өкілеттіктер ажыратылған.

1.5.2. Компания органдарының құзыреттері бір-бірімен қиылыспайды.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 29.04.2020 жылғы №249 бұйрығымен бекітілген, 15.04.2025 жылғы өзгерістермен және толықтырулармен (ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің №186 бұйрығы) Қоғам Жарғысының 14-бөлімінің 63-тармағына сәйкес Қоғамның органдары:
1) жоғары орган – Жалғыз акционер;
2) басқару органы - Директорлар кеңесі;
3) атқарушы орган – Басқарма (Ректорат);
4) алқалы орган – Ғылыми кеңес;
5) Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметін бақылауды жүзеге асыратын орган – Ішкі аудит қызметі;
6) Комплаенс қызметі.

Қоғам Жарғысында оның органдарының есептілігі айқындалып, Жалғыз акционер (15-тарау), Директорлар кеңесі (16-тарау) және Басқарма (17-тарау) арасында құзыреттер ажыратылған.
Сонымен қатар Қоғам органдарының құзыреті Басқарма, Ғылыми кеңес, Ішкі аудит қызметі туралы ережелерде бекітілген.

1.5.3. Компанияның Жарғыда бекітілген атқарушы органының құзыреті іс жүзінде іске асырылады, кемінде озық практика ұсынатын мәселелерді қамтиды және компанияның басқа органдарының құзыретіне қайшы келмейді
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғам Жарғысында бекітілген Басқарманың құзыреті мәселелердің ең аз тізбесін қамтиды. Жарғыда және Басқарма туралы ережеде бекітілген Басқарма құзыреттері арасында қайшылықтар жоқ.
Қоғам Басқармасы басқа органдардың құзыретіне кіретін мәселелер бойынша шешім қабылдауға араласпайды.

1.5.4. Компанияда атқарушы орган және басқа да басшы қызметкерлер деңгейінде өкілеттіктер мен жауапкершілік салаларын нақты ажырататын құжаттар бекітілген, жауапкершілік лимиттері бекітілген, берілген сенімхаттардың тізілімі жүргізіледі
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғам Жарғысына сәйкес:
113. Басқарма Төрағасы – Қоғам Ректоры Қоғамның атқарушы органы мүшелері арасында міндеттерді, сондай-ақ өкілеттіктер мен жауапкершілік салаларын бөледі» (9) тармақша).
106. Басқарма мүшелері өздеріне жүктелген міндеттерді адал орындауға және Қоғам мен Жалғыз акционердің мүдделерін барынша көрсететін тәсілдерді қолдануға тиіс.
107. Басқарма мүшесінің өзге де функциялары, құқықтары мен міндеттері ҚР заңнамасымен, осы Жарғымен, сондай-ақ еңбек шартымен айқындалады.
Ереженің 17-тармағына сәйкес: Басқарма мүшелері арасында міндеттерді, сондай-ақ өкілеттіктер мен жауапкершілік салаларын бөлу тәжірибе мен біліктілікті ескере отырып, тиісті бұйрық шығару арқылы Басқарма Төрағасы-Ректормен жүзеге асырылады.
Қоғамның 22.06.2026 жылғы №130 бұйрығы Басқарма Төрағасы – Ректор және Басқарма мүшелері уақытша болмаған кезеңде (іссапар, демалыс, уақытша еңбекке жарамсыздық) лауазымдарды алмастыру тәртібін белгілейді.

2. Процестер

2.1. Директорлар кеңесінің тиімділігі

2.1.1. Директорлар кеңесі формалданған және ашық процесс негізінде тұрақты түрде қайта сайланады. Кандидаттарды іріктеу процесінде Тағайындаулар жөніндегі комитет белсенді рөл атқарады.

Ішінара орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Қоғамның Корпоративтік басқару кодексінің 42–45-тармақтарына сәйкес Директорлар кеңесінің мүшелері 3 (үш) жылдан аспайтын мерзімге сайланады, тағы 3 жылға дейінгі мерзімге бір рет қайта сайлану мүмкіндігі бар; қатарынан 6 жылдан астам сайлау негіздememен бірге Жалғыз акционердің арнайы қарауын талап етеді, ал қатарынан 9 жылдан астам сайлау ұсынылмайды.

Корпоративтік басқару кодексінің 99–100 және 106-тармақтарына сәйкес Директорлар кеңесі қызметін жыл сайынғы бағалау нәтижелері (кемінде үш жылда бір рет тәуелсіз консультантты тарта отырып) Жалғыз акционер үшін ДК құрамын немесе оның жекелеген мүшелерін қайта сайлау туралы шешім қабылдау кезінде негіз болып табылады.

Нақты практика мұны растайды: Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің 2025 жылғы есебіне сәйкес ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 13.10.2025 жылғы №476 бұйрығы негізінде Қоғамның Директорлар кеңесінің жаңа құрамы сайланған, яғни ДК құрамын жаңарту рәсімі бағалау кезеңінде нақты қолданылған.

Өз кезегінде Жарғыда ротацияның белгіленген циклі жоқ («әр 3 жыл сайын» деген міндетті күнтізбелік талап жоқ) — мерзімдер әрбір нақты жағдайда Жалғыз акционердің шешімдерімен айқындалады.

ДК құрамын 2025 жылғы қазанда нақты қайта сайлау циклдік/жоспарлы тәртіппен емес, уәкілетті мемлекеттік органның әкімшілік актісімен (Ғылым және жоғары білім министрінің бұйрығымен) бастамаланған. Бағалау барысында кандидаттарды тәуелсіз конкурстық іріктеу белгілері анықталған жоқ.

Қоғамның Корпоративтік басқару кодексінің 48 және 80-тармақтарына сәйкес Директорлар кеңесінің толық құрамын немесе оның жекелеген мүшелерін сайлау мәселесін ірі акционер немесе тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитет Директорлар кеңесі арқылы бастама етуге тиіс; Комитеттің функциялары сондай-ақ Жалғыз акционер осындай өкілеттіктерді берген кезде ДК-нің өз құрамына қатысты мәселелерді қарауға қатысуды көздейді.

Алайда Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитет туралы ереженің 25-тармағына сәйкес (ДК-нің 27.09.2024 жылғы шешімімен бекітілген, №9 хаттама) Комитеттің құзыреті тек Басқарма мәселелерімен (құрамы, тағайындау, KPI, сыйақы, тәртіптік жауапкершілік), корпоративтік хатшы және Ішкі аудит қызметі мәселелерімен (2021 жылғы редакцияда) шектелген

— Директорлар кеңесі мүшелерін іріктеуді немесе қайта сайлауды бастама ету мәселесі Комитеттің құзыретіне енгізілмеген.
Бағалау кезеңінің барлығындағы (2023-2025 жж.) Комитет хаттамаларына сәйкес Комитет қараған 46 мәселенің ішінде (2023 жылғы №1–5, 2024 жылғы №1–11, 2025 жылғы №1–7 хаттамалар) бірде-бір мәселе Директорлар кеңесі мүшелерін іріктеуге, сайлауды немесе қайта сайлауды бастама етуге қатысты болмаған.
Бұдан басқа, Комитеттің өзінің жаңа құрамы 23.10.2025 жылы, яғни Министрдің 13.10.2025 жылғы №476 бұйрығы негізінде өткен Директорлар кеңесінің жаңа құрамын іріктеу процесінен кейін ғана қалыптастырылған. Бұл Комитеттің Директорлар кеңесіне кандидаттарды іріктеуге қатыспағанын көрсетеді.

2.1.2. Директорлар кеңесі мүшелерінің тиімді жұмысын қамтамасыз ету үшін компанияда жаңадан сайланған Директорлар кеңесі мүшелерін лауазымға енгізу рәсімі енгізілген, сондай-ақ Директорлар кеңесі мүшелерінің сыртқы сарапшыларды тарту және біліктілігін арттыру құқығы көзделген, бұл тиісті саясаттарда бекітілген.
Ішінара орындалады
АНЫҚТАЛҒАНДАР:
Корпоративтік басқару кодексінің 52–54-тармақтарына сәйкес Қоғамда Директорлар кеңесі мүшелерінің біліктілігін арттыру рәсімі, олардың кәсіби даму бағдарламасын бекіту және жаңадан сайланған Директорлар кеңесі мүшелерінің лауазымға кірісу бағдарламасынан міндетті түрде өтуі көзделген. Директорлар кеңесінің 04.03.2024 жылғы шешімімен (№2 хаттама) жаңадан сайланған Директорлар кеңесі мүшелеріне арналған Лауазымға кірісу бағдарламасы бекітілген, ол Қоғаммен, басқару органдарымен, негізгі құжаттармен танысуды және басшылық пен корпоративтік хатшымен кездесулер өткізуді көздейді.
Сыртқы сарапшыларды тарту құқығы Корпоративтік басқару кодексінің 72-тармағында және 91-тармағының 2) тармақшасында Директорлар кеңесі мен оның комитеттері деңгейінде көзделген, алайда Директорлар кеңесінің жеке мүшесінің мұндай тартуға дербес құқығы ұсынылған құжаттармен расталмаған.
Бұдан басқа, Кодекстің 53-тармағында Директорлар кеңесінің әрбір мүшесі үшін кәсіби даму бағдарламасын бекіту көзделген, алайда ұсынылған құжаттардың арасында мұндай бағдарлама анықталған жоқ. Тиісінше, Директорлар кеңесі мүшелерінің біліктілігін жүйелі арттыру туралы талаптың нақты орындалуы расталмаған.

2.1.3. Директорлар кеңесі компания қызметінің нәтижелерін талқылау және компания стратегиясы мен оның негізгі тәуекелдеріне қатысты ұстаным қалыптастыру үшін саны мен ұзақтығы жағынан жеткілікті отырыстар өткізеді. Директорлар кеңесі отырыстарының көпшілігі

күндізгі нысанда өткізіледі. Отырыстар алдын ала бекітілген және тұрақты түрде қайта қаралатын жоспарға сәйкес өткізіледі.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның Директорлар кеңесі жыл сайын Жұмыс жоспарын бекітеді.

Төменде келтірілген кестеден Директорлар кеңесінің отырыстары негізінен күндізгі нысанда өткізілетіні көрінеді:

Атауы	2023		2024		2025	
	очно	сырттай	күндізгі	сырттай	күндізгі	сырттай
ДК отырыстарының саны	7	2	11	1	11	0
Барлығы	**9**		**12**		**11**	

2.1.4. Компанияның Директорлар кеңесінің мүшелері Директорлар кеңесінің отырыстарына тұрақты қатысады және отырыстарға мұқият дайындалады.

Ішінара орындалады

АНЫҚТАЛҒАН:

«RA Rakurs» ЖШС әдістемесіне сәйкес тиісті практика ретінде Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің есепті жылдағы отырыстардың кемінде 75%-ына қатысуы саналады. Директорлар кеңесі мүшелерінің қатысуына жүргізілген талдау мынаны көрсетті:

ДК мүшесі	2023	2024	2025	Бағалау
Нурбаев О.К.	100%	100%	100%	Сәйкес келеді
Орынбеков Д.Р.	100%	100%	100%	Сәйкес келеді
Молдакасимов Е.Б.	100%	100%	100%	Сәйкес келеді
Мукашев Б.К.	88%	75%	100%	Сәйкес келеді
Карибаева М.К.	**50%**	**58%**	**63,6%**	Үш жыл қатарынан 75% бағдардан төмен
Токежанов Б.Т.	50%	0%* (ауыстырылғанға дейін)	—	Елеулі ауытқу
Утемжарова Н.Т.	60%* (22.08.2023 дейін)	—	—	75%-дан төмен
Ердембеков Б.А.	66%* (22.08.2023 дейін)	—	—	75%-дан төмен
Қожахмет М.Д.	—	75%	54,5%	2025 жылы 75%-дан төмен

Карибаева М.К. — үш жыл қатарынан ұсынылатын 75% шектен тұрақты түрде төмен, бұл қатысудың тұрақтылығы критерийі бойынша жүйелі кемшілік ретінде бағалануы мүмкін.
Отырыстарға мұқият дайындалу расталмайды, мұны Қоғамның өзі Директорлар кеңесінің 2025 жылғы есебінде («Қызметті бағалау» бөлімі) мойындаған:
- «отырыстарға қатысу» көрсеткіші өзін-өзі бағалаудағы барлық бағаланатын көрсеткіштердің ішіндегі ең төмені: 3-тен 2,8 (2023 жылы — 2,7);
- сөзбе-сөз: «Директорлар кеңесінің барлық мүшелерінің, әсіресе материалдарды алдын ала зерделеу мәселелеріндегі тартылуын одан әрі арттыру қажеттілігі сақталады»;
- Директорлар кеңесінің өзіне берген ұсынымы: «Директорлар кеңесі/Комитеттер отырыстарына арналған материалдарды жауапкершілікпен зерделеу».

2.1.5. Директорлар кеңесі шешім қабылдауға нақты қатысады және менеджментке күрделі сұрақтар қоя алады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Директорлар кеңесі мен оның Комитеттерінің ұсынылған хаттамаларын талдау нәтижесінде Директорлар кеңесі мүшелерінің менеджментке қойған сұрақтарының хаттамаларда тіркелгенін растайтын деректер анықталды.
2023–2025 жылдардағы Директорлар кеңесі отырыстарының хаттамалары оның шешім қабылдауға нақты қатысатынын және менеджмент мәселелерін сыни талқылау практикасы бар екенін растайды. Директорлар кеңесінің мүшелері нақтылаушы және проблемалық сұрақтар қояды, қосымша негіздеме талап етеді, материалдарды пысықтауға қайтарады және қорытынды шешімдерге ықпал ететін ұсыныстар енгізеді.
2023 жылы Директорлар кеңесі мүшелерге материалдарды зерделеуге қосымша уақыт беру үшін отырысты кейінге қалдырды; жекелеген мәселелер пысықтауға жіберілді. Басқарма Төрағасы — Ректор лауазымына кандидаттарды қарау кезінде ДК мүшелері даму стратегиясы, интернационалдандыру, қаржыландыру, материалдық-техникалық база, түлектерді жұмыспен қамту, білім беру бағдарламалары және KPI бойынша көптеген мазмұнды сұрақтар қойды.
Бұдан басқа, 2023 жылы Комплаенс-қызмет туралы ережені қарау кезінде мәселе пысықтауға жіберілді, бұл менеджмент ұсынған құжаттарды бекітуде формалды тәсілдің болмағанын да растайды.
Ұқсас практика 2024–2025 жылдары да байқалады: Директорлар кеңесі ережелер мен ҚНК-ға ескертулер берді, материалдарды пысықтауды тапсырды, қаржылық көрсеткіштер, шығыстар мен жоспарлар бойынша сұрақтар қойды, сондай-ақ менеджмент ұсынған шешімдерді түзетті.

Барлық құжаттар Директорлар кеңесінің мүшелері мен оның Комитеттеріне алдын ала жіберіледі, мәселелер отырысқа дейін жұмыс тәртібінде талқыланады.

2.1.6. Компанияның Директорлар кеңесінің мүшелері Директорлар кеңесінің отырыстары мен күн тәртібі туралы алдын ала хабардар етіледі және отырыстарға дайындалу үшін материалдарды уақтылы алады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам Жарғысына сәйкес:

86-тармақ: «Күн тәртібіндегі мәселелер бойынша материалдар қоса берілген Директорлар кеңесінің отырысын өткізу туралы жазбаша хабарламалар... Директорлар кеңесінің мүшелеріне отырыс өткізілетін күнге дейін жеті күнтізбелік күннен кешіктірілмей жіберілуге тиіс».

КБ Кодексінің 87-тармағы: материалдар кемінде 7 күнтізбелік күн бұрын, ал аса маңызды мәселелер бойынша (даму жоспары/стратегиясы, басшының KPI-ы, жылдық есеп, заңды тұлғаларды құруға қатысу) — кемінде 10 жұмыс күні бұрын жіберіледі.

КБ Кодексінің 89-тармағы: материалдары мерзімін бұза отырып ұсынылған мәселелер күн тәртібіне енгізілмейді; мерзімді бұза отырып енгізу ДК төрағасына жан-жақты негіздеме беруді талап етеді және бұл жағдай материалдарды дайындауға жауапты тұлғаның қызметін бағалау кезінде ескеріледі.

Бұдан басқа, жоғарыда аталған себеп бойынша кейінге қалдырудың құжаттық дәлелі бар: Директорлар кеңесінің 2023 жылғы шешімдер тізіліміне сәйкес бастапқыда 15.05.2023-ке жоспарланған отырыс (№2 хаттама) бірден төрт мәселе бойынша 18.05.2023-ке «материалдарды зерделеуге қосымша уақыт беруіне байланысты» деген тұжырыммен ауыстырылған.

2.1.7. Компанияның Директорлар кеңесінің жұмыс тәртібін егжей-тегжейлі айқындайтын Директорлар кеңесі туралы ереже бекітілген.

Бағаланбайды

АНЫҚТАЛҒАН:

Директорлар кеңесінің қызметін регламенттеу тек Қоғам Жарғысында көрсетілген.

Компонентті бағалау осы есептің 1.2.4-тармағында ескерілген.

2.1.8. Директорлар кеңесі жыл сайын өз жұмысының, Директорлар кеңесі комитеттерінің және Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің тиімділігін бағалайды. Бағалау нәтижелері директорларды дамыту бағдарламаларын қалыптастыру, Директорлар кеңесінің жұмыс тиімділігін арттыру, сондай-ақ Директорлар кеңесі мүшелерін сайлау мәселесі бойынша ұсынымдар дайындау кезінде пайдаланылады.

Ішінара орындалады
АНЫҚТАЛҒАН:
Директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің және Директорлар кеңесі мүшелерінің қызметін бағалау жыл сайын өзін-өзі бағалау (сауалнама жүргізу) арқылы жүргізіледі. 2023 жыл бойынша Директорлар кеңесі тұтастай, комитеттер және ДК мүшелерінің жұмысы кәсіби тәжірибе, саланы білу, стратегиялық көзқарас, қатысу, дауыс берудегі белсенділік, бастамашылдық және отырыстарға қатысу сияқты критерийлер бойынша бағаланды.
2024 жыл бойынша да ұқсас бағалау жүргізілді; нәтижелерді Директорлар кеңесі 20.06.2025 жылы қарап, ДК мен оның комитеттерінің қызметі тиімді деп танылды.
Өзін-өзі бағалау нәтижелері ДК жұмысының тиімділігін арттыру үшін пайдаланылады: ДК мүшелерінің қатысуын, тартылуын және материалдарды алдын ала зерделеу сапасын арттыру бойынша ұсынымдар қалыптастырылды; Қоғамның анықтамасында осы ұсынымдардың орындалуында оң динамика атап өтілді.
Сонымен бірге бағалау нәтижелерін директорлардың жеке даму бағдарламаларын қалыптастыру және оларды сайлау/қайта сайлау бойынша ұсынымдар дайындау үшін пайдалану ұсынылған құжаттармен расталмаған.
Қоғамға Директорлар кеңесі мен оның мүшелерінің өзін-өзі бағалауы немесе тиімділігін бағалау нәтижелері бойынша директорларды дамыту жөнінде ұсынымдар қалыптастыру ұсынылады.

2.1.9. Директорлар кеңесінің барлық шешімдері Директорлар кеңесінің отырыс хаттамаларымен немесе шешімдерімен ресімделіп, Директорлар кеңесінің барлық мүшелеріне жіберіледі. Отырыстар хаттамалары мен Директорлар кеңесінің шешімдерінде дауыс беруге қойылған мәселелер бойынша шешім қабылдау үшін ұсынылған ақпарат көрсетіледі.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Талданатын кезеңдегі Қоғамның Директорлар кеңесінің барлық шешімдері жазбаша түрде — күндізгі отырыстардың хаттамаларымен немесе сырттай дауыс беру қорытындылары бойынша шешімдермен/хаттамалармен ресімделген.
Отырыстар хаттамаларында, әдетте, мыналар көрсетіледі:
отырыстың күні, уақыты және өткізу нысаны, қатысушылар құрамы және кворум;
күн тәртібі;
баяндамашылар және қаралған мәселелердің мазмұны;
қабылданған шешімдер және дауыс беру қорытындылары;
жекелеген мәселелер бойынша — Директорлар кеңесі мүшелерінің сұрақтары, ескертулері мен ұсыныстары. Мысалы, 19.06.2023 жылғы хаттамада ДК

мүшелерінің Басқарма Төрағасы — Ректор лауазымына кандидаттарға қойған сұрақтары егжей-тегжейлі көрсетілген.
Сонымен бірге бірқатар мәселелер бойынша хаттамаларда қабылданған шешімнің негізіне алынған ақпараттың елеулі мазмұнын ашпай, «ұсынылған материалдарды қарап» деген тұжырым бар.
Ресімделген хаттамалар мен шешімдердің отырыстардан кейін Директорлар кеңесінің барлық мүшелеріне жіберілген фактісі ұсынылған құжаттармен тікелей расталмаған.
Сонымен бірге Қоғамның Директорлар кеңесі туралы ережені әзірлеп, онда отырыс хаттамаларын ресімдеу тәртібін бекіту, сондай-ақ хаттамаға қойылатын міндетті нормалар мен оның нысанын айқындау ұсынылады.

2.1.10. Директорлар кеңесінің комитеттері формалды емес және бекітілген жұмыс жоспары негізінде саны жағынан жеткілікті отырыстар өткізеді. Директорлар кеңесі жанынан құрылған комитеттердің жұмысы жекелеген ережелермен құрылымдалған және формалданған. Комитет отырыстары хаттамалармен ресімделеді, олар Директорлар кеңесінің барлық мүшелеріне ұсынылады. Комитет төрағалары комитеттердің жұмысы туралы Директорлар кеңесіне тұрақты түрде есеп береді.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Директорлар кеңесінің комитеттері формалды емес: бекітілген жоспарлар бойынша жұмыс істейді, өз құзыреті шеңберіндегі мәселелерді қарайды және Директорлар кеңесіне ұсынымдар береді.
2023 жылы Аудит жөніндегі комитет 8 отырыс, Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитет 5 отырыс; Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитет 3 отырыс өткізді, бұл ретте жоспарланған отырыстардың бірі кворумның болмауына байланысты өтпеді.
2024 жылы Аудит жөніндегі комитет 10 отырыс, Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитет 11 отырыс өткізді;
2025 жылы — тиісінше Аудит жөніндегі комитеттің, Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің және Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің 9, 7 және 8 күндізгі отырысы өткізілді.
Комитеттердің жұмысы жекелеген Ережелермен құрылымдалған және формалданған.
Комитет отырыстары хаттамалармен ресімделеді, оларда күн тәртібіндегі мәселелер және Директорлар кеңесіне ұсынымдар көрсетіледі. Сонымен бірге комитет отырыстары хаттамаларының Директорлар кеңесінің барлық мүшелеріне жіберілген фактісі ұсынылған құжаттармен тікелей расталмаған.
Комитет төрағалары іс жүзінде Директорлар кеңесі алдында жыл сайынғы есептілікті қамтамасыз етеді: барлық үш комитеттің 2023 жылғы жылдық есептері Директорлар кеңесінің 24.01.2024 жылғы отырысында қаралды, ал

2025 жылғы есептер де Директорлар кеңесінің қарауына шығарылып, назарға алынды.

2.2. Атқарушы органның тиімділігі

2.2.1. Атқарушы орган мүшелерінің өкілеттіктері тұжырымдалған және нақты бөлінген

Ішінара орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Директорлар кеңесінің 11.05.2021 жылғы шешімімен (№5 хаттама) бекітілген «Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті» КЕАҚ Басқармасы туралы ереженің 17) тармағында Басқарма мүшелері арасында міндеттерді, өкілеттік және жауапкершілік салаларын бөлу тәжірибе мен біліктілікті ескере отырып, тиісті бұйрық шығару арқылы Басқарма Төрағасы – Ректормен жүзеге асырылатыны белгіленген.

Басқарма Төрағасы – Ректордың осыған ұқсас өкілеттігі Ереженің 24-тармағында бекітілген.

Бұл ретте Ереженің 10 және 20-тармақтарында Басқарма мүшелерінің функциялары, құқықтары мен міндеттері заңнамамен, Жарғымен және еңбек шарттарымен де айқындалатыны көзделген.

Бағалау барысында 22.06.2026 жылғы №130 бұйрық ұсынылды, онымен Басқарма Төрағасы – Ректор мен Басқарма мүшелерінің өзара алмастыру матрицасы бекітілген. Алайда бұл бұйрық 2023–2025 жылдардағы бағаланатын кезеңнен кейін қабылданған және практикадағы кейінгі жетілдіру ретінде ғана қарастырылуы мүмкін.

Осылайша, нормативтік тұрғыдан Басқарма мүшелерінің өкілеттіктерін бөлу тетігі көзделген, алайда 2023–2025 жылдары тікелей қолданылған Басқарма мүшелері арасындағы міндеттерді, өкілеттіктер мен жауапкершілікті бөлу туралы Басқарма Төрағасы – Ректордың бұйрығы ұсынылған құжаттардың арасынан анықталған жоқ.

2.2.2. Атқарушы орган басшысын сайлау процесі ашық болып табылады

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Директорлар кеңесінің 29.10.2020 жылғы шешімімен (№1 хаттама) бекітілген Басқарма Төрағасы – Ректорды іріктеу және тағайындау тәртібінің 2.1–2.3-тармақтарына сәйкес тағайындау хабарландыру жариялауды, құжаттарды қабылдауды, кандидаттарды жіберуді, олардың құжаттары мен даму бағдарламаларын Директорлар кеңесінде қарауды, одан кейін Республикалық комиссияда қарауды және Жалғыз акционердің түпкілікті тағайындауын қамтитын ашық конкурс арқылы жүзеге асырылады.

Тәртіптің 2.9–2.17-тармақтарында кандидаттардың Директорлар кеңесінің отырысына міндетті түрде қатысуы, олардың даму бағдарламаларын қарау, жасырын дауыс беру және ұсынылған кандидатураларды Республикалық комиссияға жолдау көзделген.
2.19–2.21-тармақтарда Республикалық комиссияда әңгімелесу және оның шешімі негізінде уәкілетті органның бұйрығымен кандидатты тағайындау көзделген.
Іс жүзінде бұл тәртіп қолданыстағы Басқарма Төрағасы – Ректор Орынбеков Д.Р.-ды тағайындау кезінде қолданылған. Директорлар кеңесі 19.06.2023 жылы кандидаттардың құжаттары мен бағдарламаларын қарап, Республикалық комиссияның қарауына үш кандидатураны, оның ішінде Д.Р. Орынбековті ұсынды.
Республикалық комиссияның 23.06.2023 жылғы №2 отырысының қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 01.07.2023 жылғы бұйрығымен Д.Р. Орынбеков Қоғамның Басқарма Төрағасы – Ректоры болып тағайындалды.

2.2.3. Атқарушы орган лауазымдарына басқарушылық жұмыста мол тәжірибесі мен дағдылары бар кәсіби мамандар тартылады

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Диагностикаланатын кезең ішінде Басқарма құрамы жаңартылып отырды.
Қолданыстағы Басқарма Төрағасы – Ректор Орынбеков Д.Р. конкурстық іріктеу қорытындысы бойынша ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің бұйрығымен 01.07.2023 жылдан бастап тағайындалды. Тағайындалғанға дейін ҚР ҒЖБМ Ғылым комитеті төрағасының орынбасары, ЕҰУ Ғылым және инновациялар департаментінің директоры және Ұлттық тестілеу орталығы директорының орынбасары лауазымдарын атқарған.
Басқарма мүшесі – ғылым жөніндегі проректор Қалибекқызы Ж. алғаш рет 2022 жылы Басқарма мүшесі болып сайланған, жалпы еңбек өтілі 27 жылдан астам және кафедра меңгерушісі, Ғылым департаментінің директоры және проректор лауазымдарын қоса алғанда, айтарлықтай басқарушылық тәжірибесі бар.
Басқарма мүшелері Касымов А.Б. және Дулатбай Е.А. Басқарма құрамына 2024 жылғы қарашада сайланды. Касымов А.Б. сайланғанға дейін декан орынбасары және декан ретінде тәжірибеге ие болды; Дулатбай Е.А. — жобалық офис және Agrotech Hub бөлімшесінің басшысы болған.
Басқарма мүшесі Дарибаев Б.С. 2025 жылғы ақпанда тағайындалды; тағайындалғанға дейін ұзақ уақыт бойы UIB және әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да кафедра меңгерушісін қоса алғанда, басшылық академиялық лауазымдарды атқарған.

2.2.4. Компанияда Атқарушы органның, компания басшысының және оның орынбасарының қызметін бағалау жүйесі бар.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Басшы мен атқарушы орган мүшелерін Директорлар кеңесі бағалайды. Бағалаудың негізгі құралы — белгіленген салмақтары, шекті және нысаналы мәндері бар корпоративтік және функционалдық көрсеткіштерді қамтитын қызметтің негізгі көрсеткіштері (KPI) карталары.

Директорлар кеңесі Басқарма Төрағасы – Ректор мен Басқарма мүшелерінің KPI карталарын бекітеді. Мысалы, 2024 жылға арналған KPI карталары Директорлар кеңесінің 19.06.2024 жылғы шешімімен, ал 2025 жылға арналған KPI карталары Директорлар кеңесінің 05.03.2025 жылғы шешімімен, №3 хаттамамен бекітілген.

KPI-дың нақты орындалуын алдын ала Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитет қарайды, содан кейін нәтижелер мен сыйлықақы мөлшерін Директорлар кеңесі бекітеді. 2024 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар кеңесі Басқарма Төрағасы – Ректор Орынбеков Д.Р.-ға 6 лауазымдық айлықақы мөлшерінде, Басқарма мүшелеріне қызмет нәтижелеріне қарай 5-тен 6 лауазымдық айлықақыға дейін сыйлықақы беруді бекітті.

Осылайша, Қоғамда Басқарма Төрағасы – Ректор мен Басқарма мүшелерінің қызметін бағалаудың бекітілген KPI-ға қол жеткізуге негізделген және сыйақы төлеумен байланысты формалданған жүйесі қолданылады.

2.3. Сыйақы және сабақтастық

2.3.1. Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақысы нақты құрылымдалған, тұрақты компонентті және Директорлар кеңесі мүшесі орындайтын міндеттердің көлеміне байланысты ауыспалы бөлікті қамтиды.

Ішінара орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Қоғамда Директорлар кеңесі мен оның комитеттері мүшелерінің сыйақысы туралы жеке Ереже жоқ. Тәуелсіз директорларға сыйақы төлеу тәртібі ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 03.12.2024 жылғы №543 бұйрығымен енгізілген өзгерістерді ескере отырып, Корпоративтік басқару кодексінің 59-тармағында белгіленген.

Тәуелсіз директорларға тіркелген сыйақы төленеді: Директорлар кеңесінің күндізгі отырысына қатысқаны үшін 1,5 ең төменгі жалақы (бұдан әрі – ЕТЖ); комитет отырысына не сырттай отырысқа қатысқаны және жазбаша пікір ұсынғаны үшін 0,75 ЕТЖ; комитетке төрағалық еткені үшін 1 ЕТЖ.

Осылайша, сыйақы мөлшері нақты орындалатын міндеттердің көлеміне қарай сараланған, алайда ауыспалы компонент көзделмеген.
Қоғамға ішкі құжаттарды Директорлар кеңесі мүшелеріне сыйақы төлеу жөніндегі үлгілік құжаттарға сәйкестендіру ұсынылады.

2.3.2. Компанияның басшы қызметкерлерінің сыйақысы оның қызмет нәтижелеріне байланысты, ұзақ мерзімді перспективаға бағдарланған және оның ішінде компанияның стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуін көрсетеді. Компанияның басшы қызметкерлеріне еңбекақы төлеу және сыйақы құрылымы ашық және компанияның ішкі құжаттарында формалданған.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Басшы қызметкерлерге еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру шарттары Қоғамның Басқарма Төрағасы – Ректорына және Басқарма мүшелеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру шарттары туралы ережеде айқындалған. Басшы қызметкерлерге жылдық сыйлықақы Директорлар кеңесі бекітетін жеке ҚНК карталарының орындалу нәтижелері бойынша айқындалады. 2024 жылдың қорытындысы бойынша Басқарма Төрағасы – Ректор мен Басқарма мүшелерінің сыйлықақы мөлшері KPI орындалу нәтижелеріне қарай 5-тен 6 лауазымдық айлықақыға дейін құрады.
ҚНК карталары Университеттің Даму жоспарының мақсаттарымен байланысты корпоративтік және функционалдық көрсеткіштерді қамтиды. 2024 жылы корпоративтік ҚНК қатарына Университеттің QS Asia University Rankings рейтингіндегі орны, студенттер мен ПОҚ қанағаттануы, түлектердің жұмыспен қамтылуы; 2025 жылы — аккредиттелген білім беру бағдарламаларының үлесі, ғылыми-зерттеу жұмысымен айналысатын ПОҚ үлесі және түлектердің жұмыспен қамтылуы кірді.

2.3.3. Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақы саясаты мен компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақы мөлшерін акционерлердің жалпы жиналысы (Жалғыз акционер) бекітеді.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақы төлеу тәртібі мен мөлшерін Жалғыз акционер бекітеді. Корпоративтік басқару кодексінің 59-тармағына сәйкес тәуелсіз директорларға Директорлар кеңесі мен комитеттер отырыстарына қатысқаны үшін тіркелген сыйақы төленеді: Директорлар кеңесінің күндізгі отырысына қатысқаны үшін — 1,5 ЕТЖ, комитет отырысына, сондай-ақ сырттай отырысқа қатысып, жазбаша пікір ұсынғаны үшін — 0,75 ЕТЖ, комитетке төрағалық еткені үшін — 1 ЕТЖ.
Бұл ретте атқарушы органның ұсынуы бойынша Жалғыз акционердің шешімі негізінде Директорлар кеңесінің төрағасына өзге сыйақы мөлшерлері белгіленуі мүмкін.

Мемлекеттік және азаматтық қызметшілерге сыйақы төленбейді.
Көрсетілген шарттар ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 08.08.2024 жылғы №398 бұйрығымен бекітілген, Жалғыз акционердің шешімі болып табылатын Корпоративтік басқару кодексінде белгіленген. Кодекстің 59-тармағына өзгерістер Министрдің 03.12.2024 жылғы №543 бұйрығымен енгізілді, ол да Жалғыз акционердің шешімі болып табылады.
Бұдан басқа, Директорлар кеңесі төрағасының сыйақы мөлшері Жалғыз акционердің жекелеген шешімдерімен белгіленді: Министрдің 31.12.2024 жылғы №621 бұйрығымен 2025 жылғы қаңтардан өкілеттік мерзімі аяқталғанға дейін ай сайынғы сыйақы мөлшері 800 000 теңге болып белгіленді; Директорлар кеңесінің жаңа құрамы қалыптастырылғаннан кейін 2025 жылғы қазаннан бастап осындай мөлшер 11.11.2025 жылғы №518 бұйрығымен белгіленді.
Осылайша, критерий орындалады: сыйақы шарттары (саясаты) Жалғыз акционер бекіткен Корпоративтік басқару кодексінде бекітілген, ал Директорлар кеңесі төрағасының арнайы сыйақы мөлшерлері де Жалғыз акционердің жекелеген шешімдерімен бекітіледі. Қоғамда Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақысы туралы жеке дербес Ереже жоқ.

2.3.4. Компанияның басшы қызметкерлеріне сыйақы беру саясаты мен олардың сыйақы мөлшерін сыйақылар жөніндегі комитеттің ұсынымы негізінде компанияның Директорлар кеңесі бекітеді. Сыйақылар жөніндегі комитет компанияның басшы қызметкерлеріне сыйақы беру саясаты мен мөлшерін айқындау үшін сыртқы сарапшыларды (консультанттарды) тарта алады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Басқарма Төрағасы – Ректор мен Басқарма мүшелеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру шарттары Директорлар кеңесінің 29.03.2024 жылғы шешімімен (№4 хаттама) бекітілген Еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру шарттары туралы ережеде айқындалған.
Ереженің 5, 9–10 және 28-тармақтарына сәйкес лауазымдық айлықақы мөлшерін, жылдық сыйлықақы алу құқығын және оның мөлшерін Директорлар кеңесі айқындайды, ал Ереженің өзін бекіту және оған өзгерістер енгізу де Директорлар кеңесінің құзыретіне жатады.
Бұл ретте Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитет осы процеске іс жүзінде қатысады. Мәселен, 2024 жылы Комитет Еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру шарттары туралы ереженің жаңа редакциясын Директорлар кеңесінің кейіннен бекітуі үшін алдын ала келісіп берді. 2024 жылы Комитет Директорлар кеңесіне басшы қызметкерлердің 2023 жылғы қорытындылар бойынша сыйлықақы мөлшерлерін, ал 2025 жылы — 2024 жылғы ҚНК орындалуының қорытындысы бойынша сыйлықақы мөлшерлерін ұсынды. Кейіннен Директорлар кеңесі тиісті сыйақы мөлшерлерін бекітті.

Сонымен бірге Комитеттің басшы қызметкерлерге сыйақы беру саясаты мен мөлшерлерін айқындау үшін сыртқы сарапшыларды (консультанттарды) тартуға тікелей құқығы ұсынылған құжаттармен расталмаған. 2023–2025 жылдары мұндай тарту фактілері де анықталған жоқ.

2.3.5. Компанияда қызметкерлердің сабақтастығын жоспарлау жүзеге асырылады, оның ішінде қызметкерлерді тұрақты бағалау және дамыту жүргізіледі және компанияның сабақтастықты жоспарлау жүйесін формалдайтын ішкі құжаттар бекітілген.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімімен Кадр резерві туралы ереже (27.04.2025 ж. №7) бекітілген, ол кадр резервін қалыптастыруды, жүргізуді және пайдалануды көздейді. Осы құжаттың мақсаты — Университеттің сабақтастығы мен тұрақты дамуын қамтамасыз ету; сондай-ақ негізгі лауазымдарды айқындау, сыни позицияларды анықтау, кандидаттарды бағалау, жеке даму бағдарламалары, тәлімгерлік, оқыту және резервшілерді қорытынды бағалау көзделген; резервте болу мерзімі — 3 жыл.

Корпоративтік басқаруды бағалау кезеңінде Директорлар кеңесі, Басқарма мүшелері және Корпоративтік хатшы сабақтастығын қамтамасыз ету саясатының жобасын Директорлар кеңесінің қарауы жоспарлануда.

Қоғам Басқармасының 03.03.2025 жылғы (№22 хаттама) шешімімен бекітілген Кадр саясаты сабақтастықты, кадр резервін, қызметкерлерді тұрақты бағалау мен дамытуды, мансаптық жоспарлауды қосымша бекітеді:

- 3.4-тармақта білім, тәжірибе және дәстүрлер сабақтастығы қағидаты бекітілген;
- 4.2-тармақта бос орындарды кадр резервіне енгізілген қызметкерлермен алмастыру кезінде оларға басымдық беру көзделген;
- 5.2–5.3-тармақтарда кадр резервін дамыту, көшбасшылық әлеуеті жоғары қызметкерлерді анықтау, оларды жан-жақты бағалау, жеке даму бағдарламаларын қалыптастыру, персоналдың дамуын тұрақты бағалау және мансапты жоспарлаудың интеграцияланған жүйесін құру көзделген.

Бұдан басқа, Кадр саясаты еңбек ресурстарына қажеттілікті жыл сайын талдауды, негізгі лауазымдарды айқындауды және қызметкерлерді жалдау, бейімдеу, ауыстыру және мансаптық өсуін жоспарлау тетіктерін пайдалануды көздейді.

2.4. Ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару

2.4.1. Директорлар кеңесі ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуі мен дамуына үлкен көңіл бөледі.

Көбіне орындалмайды

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Қоғам КБК-да мыналар көзделген:

- Директорлар кеңесі мен атқарушы орган Қоғамда тәуекелдерді тиісінше басқару мәдениетін енгізуді қамтамасыз етеді. Қоғамда тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін енгізу мен оның жұмыс істеуі үздік практикаларға негізделген нақты нормативтік базаға ие (190-тармақ);
- Қоғамның Директорлар кеңесі осы жүйенің міндеттерін негізге ала отырып, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру қағидаттары мен тәсілдерін айқындайтын ішкі құжаттарды бекітеді (191-тармақ).

Қоғамда Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы шешімімен (№7 хаттама) бекітілген Тәуекелдерді басқару саясаты бар, оның 6.3-тармағында Директорлар кеңесінің қызметке жалпы басшылық жасайтыны, сондай-ақ корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесін бақылауда негізгі рөл атқаратыны айқындалған.

Қоғамда ішкі бақылау функциялары жүктелген құрылымдық бөлімше — Стратегиялық жоспарлау және сапа менеджменті орталығы жұмыс істейді. Осы құрылымдық бөлімше туралы ережені Қоғамның Басқарма Төрағасы-Ректоры 2025 жылы бекіткен. Бөлімшенің ішкі бақылаудағы негізгі бағыттары — білім сапасын бақылау, білім беру қызметтерін көрсету процестеріне ішкі тексерулерді ұйымдастыру.

Бағалау жүргізілген кезеңде Қоғамның Директорлар кеңесінің ішкі бақылау жүйесінің тиімді жұмыс істеуіне көңіл бөлетіні және ішкі бақылау саясаты мен рәсімдерін бекітетіні туралы дәлелдер анықталған жоқ.

Қоғамның ішкі құжаттарында ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша Директорлар кеңесінің өкілеттіктерін формалдау, сондай-ақ ішкі бақылау және тәуекелдерді басқарудың жұмыс істеуіндегі Директорлар кеңесінің рөлін арттыру ұсынылады.

2.4.2. Тәуекелдерді анықтау кезінде компания алаяқтық фактілерінің болуы мүмкіндігін қарайды. Алаяқтық тәуекелдерін бағалау жауапты лауазымды тұлғалардың мұндай фактілерге қалай қатысуы және өз әрекеттерін қалай ақтауы мүмкін екендігі жөніндегі мәселелерді қамтиды.

<u>Көбіне орындалмайды</u>

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Қоғам Тәуекелдер тізілімінде (2025 жылға) алаяқтық фактілерінің ықтимал көрініс табу тәуекелдерін сәйкестендіреді, мысалы — жалақы мен стипендияларды дұрыс есептемеу тәуекелі, өнім берушілердің шарттық міндеттемелерін орындамау тәуекелі, академиялық адалдықты бұзу тәуекелі.

Тәуекелдердің алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарында (2025 жылға) іске асқан тәуекелдерді қоса алғанда, тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар көрсетілген.

Сонымен бірге бағалау кезеңінде Қоғамның алаяқтыққа қарсы іс-қимыл бойынша жүйелі негізде жұмыс жүргізетінін растайтын дәлелдер анықталған жоқ.
Қоғамға Алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саясатын әзірлеу, алаяқтық фактілерінің алдын алу және оларға жол бермеу, осы бағыт бойынша ішкі бақылау жүйесінің тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету шараларын жүзеге асыратын органдар мен тұлғаларды айқындау ұсынылады.

2.4.3. Компания өз қызметіндегі және бизнес-ортадағы кез келген өзгерістердің ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесіне әсерін айқындайды және бағалайды.
Ішінара орындалады
АНЫҚТАЛҒАНДАР:
Бағалау жүргізілген кезеңде Қоғам Тәуекелдер тізілімін, Тәуекелдер картасын және Тәуекелдерге қарсы іс-қимыл жоспарын тек 2025 жылы — Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы шешімімен (№7 хаттама) бекіткені анықталды. Бұл ретте Қоғам қызметінің ерекшелігін ескере отырып, тәуекелдер тізілімі, тәуекелдер картасы және тәуекелдердің алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспары күнтізбелік жылға емес, оқу жылына қалыптастырылып, бекітіледі. Бұл Университет қызметінің негізгі тәуекелдерінің білім беру процесімен тікелей байланысты болуына және оларды басқарудың негізінен тиісті оқу жылының қыркүйегінен маусымына дейін жүзеге асырылуына байланысты.
2023-2024 жылдар бойынша бағалау жүргізілген кезеңде Қоғамның ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімді жұмыс істеуіне көңіл бөлгені, сондай-ақ сыртқы және ішкі ортадағы өзгерістердің Қоғам қызметіне әсерін тұрақты негізде бағалағаны туралы дәлелдер анықталған жоқ.

2.4.4. Компания ақпараттық технологиялардың жалпы бақылау рәсімдерін де, қолданбалардың бақылау рәсімдерін де қолданады
Ішінара орындалады
АНЫҚТАЛҒАНДАР:
Қоғамның Ақпараттық қауіпсіздік туралы ережесін 2021 жылғы редакцияның орнына 2023 жылы Басқарма мүшесі – ғылым және инновациялар жөніндегі проректор бекіткен.
Бұл ереже ақпараттық қауіпсіздік саласындағы шаралар кешенінің стратегиялық мақсаттарын, міндеттерін және негізгі талаптарын айқындау, ақпараттық жүйелердің тұрақты жұмыс істеуін және ақпараттың сақталуын қамтамасыз ету, Қоғамның, оның контрагенттерінің, сондай-ақ қызметкерлері мен білім алушыларының мүдделерін ақпараттық технологиялар саласындағы қатерлерден жан-жақты қорғауды қамтамасыз ету мақсатында әзірленген.
Ережеге сәйкес Қоғам ақпараттық технологиялардың жалпы бақылау рәсімдерін де, қолданбалардың бақылау рәсімдерін де енгізеді.

2025 жылға арналған Қызметтің үздіксіздігі жоспары уақтылы — 2025 жылғы 5 қаңтарда бекітілген.
Корпоративтік басқаруды бағалау кезеңінде Ақпараттық қауіпсіздік туралы ереженің іс жүзінде орындалуын растайтын дәлелдер анықталған жоқ:
- ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін жыл сайын талдау және бағалау (5.4.8-тармақ);
- ақпараттық қауіпсіздік инцидентін құжаттау (9.2.13-тармақ);
- қауіпсіздік саясатына ішкі аудиттің жарты жылда кемінде 1 рет және сыртқы аудиттің жылына бір рет тұрақты аудит жүргізуі (4.1.13-тармақ);
- ақпараттық қауіпсіздік аудитін жыл сайын өткізу (5.2.29.2-тармақ).
Қызметтің үздіксіздігі жоспарына ақпараттық жүйелердің істен шығуға төзімділігі талаптарына сәйкес ақпараттық жүйелердің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды енгізу ұсынылады (Ақпараттық қауіпсіздік туралы ереженің 5.3-тармағы).
Қоғамға ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі ережелерді тәуекелдерді бағалау және басқару, инциденттерді тіркеу, ақпараттық қауіпсіздік аудиті бөлігінде іс жүзінде жүзеге асыру ұсынылады.

2.4.5. Директорлар кеңесі жыл сайын компанияның ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалайды. Ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін жыл сайынғы бағалау барлық елеулі бақылауларды, оның ішінде қаржылық, операциялық және заңнамаға сәйкестік саласындағы бақылауларды шолуды қамтиды.

Ішінара орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

КБК-да тәуекелдерді басқару және ішкі бақылаудың тиімді жүйесін ұйымдастыру қағидаттары мен тәсілдері, оның ішінде ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыруға және бақылау рәсімдерін өткізуге қойылатын талаптар (ішкі бақылау жүйесінің негізгі салалары мен басты компоненттерінің сипаттамасы, ішкі бақылау саласындағы тиімділікті бағалау және есептілік тәртібі) көзделген (192-тармақтың 4) тармақшасы).
2025 жылдың IV тоқсанында ІАҚ-тың жылдық аудиторлық жоспарына сәйкес «Корпоративтік басқаруды, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін диагностикалау (бағалау)» жүргізілді, аудиторлық есепке 26.12.2025 жылы қол қойылған. Есепте бекітілген рәсімдер де, нақты практика да бағаланғаны, корпоративтік басқарудың, ТБЖ және ІБЖ қорытынды бағасы 77% болғаны көрсетілген.
Сонымен бірге 2023-2024 жылдардағы бағалау кезеңінде Қоғамның ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйелерінің тиімділігін бағалау тәртібін бекіткені және/немесе мұндай бағалауды жүргізгені туралы дәлелдер анықталған жоқ.

2.4.6. Директорлар кеңесі тәуекелге тәбетті айқындау тәртібін, тәуекелдер жіктемесін, тәуекелдерді басқарудың негізгі қағидаттары мен тәсілдерін, мақсаттарын, тәуекелдерді басқару жүйесінің құрылымын, оның ішінде тәуекелдерді басқару процесі шеңберіндегі түрлі органдар мен бөлімшелердің функциялары мен есептілігін, есептілікті ұсыну тәртібін, сондай-ақ бірыңғай терминологияны айқындайтын Тәуекелдерді басқару саясатын бекіткен. Директорлар кеңесі/байқау кеңесі компанияның жекелеген тәуекелдерін басқару жөніндегі саясаттарды да бекіткен.

Орындалады.

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамда Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы шешімімен (№7 хаттама) бекітілген Тәуекелдерді басқару саясаты бар, ол тәуекелге тәбетті айқындау тәртібін, тәуекелдер жіктемесін, тәуекелдерді басқарудың негізгі қағидаттары мен тәсілдерін, мақсаттарын, тәуекелдерді басқару жүйесінің құрылымын, оның ішінде тәуекелдерді басқару процесі шеңберіндегі түрлі органдар мен бөлімшелердің функциялары мен есептілігін, есептілікті ұсыну тәртібін, сондай-ақ бірыңғай терминологияны айқындайды.

Сондай-ақ Қоғам Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 31 желтоқсандағы №719 және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 31 желтоқсандағы №843 «Білім беру жүйесін тексеру бойынша тәуекел дәрежесін бағалау критерийлері мен тексеру парақтарын бекіту туралы» бірлескен бұйрығын басшылыққа алады, онда да тәуекелді бағалау тәртібі, тәуекел дәрежесін айқындау белгіленген.

Қоғамның Тәуекелдерді басқару саясатында КБК талаптарын ескере отырып, Директорлар кеңесінің тәуекелдерді басқару саласындағы рөлін кемінде мына тармақтармен шектелмей нақтылау ұсынылады:

- Қоғамның Директорлар кеңесі осы жүйенің міндеттерін негізге ала отырып, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру қағидаттары мен тәсілдерін айқындайтын ішкі құжаттарды бекітеді (КБК-ның 191-тармағы);
- **Қоғамның ішкі құжаттарында тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің тиімді жұмыс істеуін ұйымдастыру және қамтамасыз ету бойынша Қоғамның Директорлар кеңесі мен Басқармасының жауапкершілігі бекітіледі (КБК-ның 193-тармағы);**
- Директорлар кеңесі тәуекелге тәбеттің жалпы деңгейін және негізгі тәуекелдерге қатысты толеранттылық деңгейлерін бекітеді, олар Қоғамның ішкі құжаттарында бекітіледі (КБК-ның 200-тармағы).

Қоғамға Тәуекелдерді басқару саясаты талаптарының іс жүзінде іске асырылуын қамтамасыз ету ұсынылады.

2.4.7. Тәуекелдерді басқару құрылымы нақты және формалданған, оның құрамында тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше бар. Тәуекелдерді басқару процесі қатысушыларының функциялары нақты айқындалған және ішкі құжаттарда бекітілген.

Көбіне орындалмайды

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы шешімімен (№7 хаттама) бекітілген Тәуекелдерді басқару саясатында тәуекелдерді басқару процесіне қатысушылардың — Директорлар кеңесінің, Басқарманың, Ішкі аудит қызметінің, тәуекелдерді басқару жүйесін үйлестіруге жауапты бөлімшенің, Қоғамның өзге қызметкерлерінің функциялары көзделген.

Тәуекелдерді басқару саясатына сәйкес Қоғамда тәуекел-менеджер — Қоғам деңгейінде тәуекелдер менеджментін іске асыру бойынша құрылымдық бөлімшелердің жұмысын үйлестіретін құрылымдық бөлімше басшысы айқындалады (4.1-тармақтың 10) тармақшасы).

Сондай-ақ Тәуекелдерді басқару саясаты тәуекелдерді басқару жүйесін үйлестіруге жауапты құрылымдық бөлімшенің жұмыс істеуін және оның негізгі функцияларын айқындайды. Сонымен бірге штат кестесі мен қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтарын талдау кезінде Қоғамда тәуекелдерді басқару жүйесін үйлестіруге жауапты құрылымдық бөлімше анықталған жоқ.

Қоғамның корпоративтік басқаруын бағалау кезеңінде тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуіне жауапты дербес бөлімше немесе қызметкер анықталған жоқ.

Тиісті функциялар Экономикалық жоспарлау және талдау бөлімінің басшысына оның лауазымдық нұсқаулығына өзгерістер енгізу арқылы бекітілген (Қоғамның Басқарма Төрағасы – Ректорының 29.01.2026 ж. №22 бұйрығы), бұл КБК талаптарына сәйкес келмейді (КБК-ның 198-тармағы: «Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау функцияларын экономикалық жоспарлау, корпоративтік қаржыландыру, қазынашылық, инвестициялық қызмет, ішкі аудитке байланысты функциялармен біріктіруге болмайды. Басқа функциялармен біріктіруге елеулі мүдделер қақтығысы туындамаған жағдайда жол беріледі.»).

2.4.8. Компанияның Директорлар кеңесі/байқау кеңесі тәуекелге тәбеттің жалпы деңгейін және компанияның әрбір тәуекеліне қатысты толеранттылық деңгейлерін бекіткен, олар компанияның ішкі құжаттарында бекітіледі. Әрбір тәуекел түріне толеранттылық деңгейлері елеулі оқиғалар туындаған жағдайда қайта қаралады. Сондай-ақ компанияның күнделікті қызметіндегі тәуекелдерді шектейтін лимиттер белгіленуге тиіс.

Көбіне орындалмайды

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Қоғамның КБК-на сәйкес мыналар белгіленген:
- 200-тармақ. Директорлар кеңесі тәуекелге тәбеттің жалпы деңгейін және негізгі тәуекелдерге қатысты толеранттылық деңгейлерін бекітеді, олар Қоғамның ішкі құжаттарында бекітіледі;
- 201-тармақ. Негізгі тәуекелдер бойынша толеранттылық деңгейлері елеулі оқиғалар туындаған жағдайда қайта қаралады. Күнделікті қызметтегі тәуекелдерді шектейтін лимиттер белгіленеді;
- 202-тармақ. Қоғамға тән тәуекелдерді тұтас әрі айқын түсіну үшін жыл сайын тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау жүргізіледі, олар Директорлар кеңесі бекітетін тәуекелдер тізілімінде, тәуекелдер картасында, тәуекелдерге ден қою жөніндегі іс-шаралар жоспарында (процестерді жақсарту, азайту стратегиялары) көрсетіледі.
Корпоративтік басқаруды бағалау кезеңінде Директорлар кеңесінің 2023–2025 жылдары Қоғам үшін тәуекел-тәбет пен тәуекелге толеранттылық деңгейлерін талқылап, белгілегенін растайтын деректер анықталған жоқ.

2.4.9. Компания қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары тәуекелдерді басқару жүйесіне қатысты ақпаратпен, оның ішінде электрондық пошта және интернет арқылы еркін танысу мүмкіндігіне ие. Компания барлық мүдделі тараптар үшін тәуекелдерді басқару саласында қабылданған қағидаттар мен тәсілдердің ашықтығын қамтамасыз етеді.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары тәуекелдерді басқару жүйесіне қатысты ақпаратпен еркін таныса алады.
Қоғамның https://shakarim.university/ru/page/korporativtik-quzattar#tab-2 сайтында Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы шешімімен (№7 хаттама) бекітілген Тәуекелдерді басқару саясаты орналастырылған.

2.4.10. Бөлімшелердің негізгі қызметкерлері мен компанияның басшы қызметкерлері тәуекелдерді басқару бойынша тұрақты тренингтерден өтеді. Тәуекелдерді басқару компанияның басшы қызметкерлері мен негізгі қызметкерлерін лауазымға енгізу бағдарламасының бір бөлігі болып табылады. Тәуекелдерді басқару саласындағы тәсілдер мен қағидаттарға оқыту үшін ішкі ресурстар (тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше басшысы) да, сыртқы сарапшылар да пайдаланылады.

Орындалмайды

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Корпоративтік басқаруды бағалау кезеңінде Қоғам қызметкерлерін тәуекелдерді басқару жүйесі бойынша оқытуды жоспарлау және өткізу расталған жоқ.

2.4.11. Компанияда тәуекелдер тізілімі, тәуекелдер картасы бекітілген, сондай-ақ тәуекелдер мен бақылаулар матрицасы жүргізіледі. Компанияда тәуекелдерді азайтудың алдын ала жоспарлары (процестерді жақсарту, азайту стратегиялары) әзірленген, жоспарларды іске асыруға жауаптылар айқындалған.

Ішінара орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Қоғам КБК-на және Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы шешімімен (№7 хаттама) бекітілген Тәуекелдерді басқару саясатына сәйкес Директорлар кеңесі 2025 жылға (2025 жылғы 25 тамыздағы шешім, №7 хаттама) мыналарды бекітті:

- Тәуекелдер тізілімі;
- Тәуекелдер картасы;
- Тәуекелдердің алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспары.

2023-2024 жылдар кезеңінде Қоғамда аталған құжаттар бекітілмеген.

2.4.12. Тәуекелдерді бағалау компания деңгейінде, құрылымдық бөлімшелер, еншілес компаниялар деңгейінде, сондай-ақ функционалдық деңгейде және бизнес-процестер деңгейінде жүзеге асырылады. Тәуекелдерді бағалаудың бірыңғай әдіснамасы бар, тәуекелдерді бағалау жөніндегі іс-қимылдар келісілген.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның Тәуекелдерді басқару саясатында (Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы шешімімен, №7 хаттама, бекітілген) тәуекелдерді бағалау, сәйкестендіру және басқару әдіснамасы айқындалған.

Тәуекелдер тізілімі мен Тәуекелдерге қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралар жоспары Қоғамның негізгі бизнес-процестерін қамтиды.

2.5. Комплаенс

2.5.1. Компанияда Директорлар кеңесі әзірлеп, бекіткен Комплаенс саласындағы саясат бар, ол компанияның комплаенс-бақылау жүйесін, оның мақсаттары мен міндеттерін, комплаенс саласындағы қағидаттары мен компанияның бейілділігін айқындайды

Орындалады

БАҚЫЛАУ:

Қоғамның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 29 наурыздағы шешімімен (№4 хаттама) бекітілген.

2.5.2. Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған саясат пен рәсімдер бекітілген

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды белгілейтін бекітілген актілер қолданылады:
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт;
- Комплаенс-қызмет туралы ереже;
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет;
- Комплаенс-қызмет басшысының жұмыс жоспарлары.

2.5.3. Компанияда жоғары заңгерлік білімі бар және Директорлар кеңесіне есеп беретін комплаенс-бақылаушы (офицер) тағайындалған. Оның Компаниядағы қызметін реттейтін құжат бекітілген.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның ұйымдық құрылымында 2 штат бірлігінен (басшы және комплаенс-офицер) тұратын комплаенс-қызмет көзделген.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет туралы ереже Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 21 шілдедегі шешімімен (№5 хаттама) бекітілген, 2024 жылы қайта қаралған (өзгерістер мен толықтырулар Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 4 мамырдағы шешімімен, №5 хаттама, бекітілген).

Құжат комплаенс-қызметтің және оның қызметкерлерінің мақсатын және функцияларын бекітеді. Ұсынылған материалдарда мыналар расталған:
- қажетті біліктілікке қойылатын талаптар;
- Директорлар кеңесіне есептілік және ДК-ге тұрақты есеп беру форматы;
- Директорлар кеңесіне тоқсан сайынғы есептілік.

2.5.4. Директорлар кеңесі Комплаенс-офицердің есептерін кезең-кезеңімен қарайды. Есептер компаниядағы комплаенс-бақылаудың жай-күйі туралы толық және өзекті ақпаратты қамтиды

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 21 шілдедегі шешімімен (№5 хаттама) бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет туралы ережеге сәйкес Қызмет Қоғамның құрылымдық бөлімшесі болып табылады, тікелей Директорлар кеңесіне бағынады және өз жұмысы туралы оған тоқсан сайын есеп береді (12-тармақ).

Қоғамның Директорлар кеңесі Комплаенс-қызметтің есептерін тұрақты негізде қарайды:

2023 жылы:
- 2022-2023 оқу жылы бойынша есеп Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 21 шілдедегі отырысында (№5 хаттама);

2024 жылы:

- 2023 жыл бойынша есеп Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 24 қаңтардағы отырысында (№1 хаттама);

Анықтама үшін: 2024 жылғы 19 шілдеден 29 қарашаға дейін Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысының лауазымы бос болды.

2025 жылы:

- 2025 жылғы 1-тоқсан бойынша Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 29 сәуірдегі отырысында (№4 хаттама);
- 2025 жылғы 2-тоқсан бойынша Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы отырысында (№7 хаттама);
- 2025 жылғы 3-тоқсан бойынша Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 27 қарашадағы отырысында (№10 хаттама).

2.5.5. Жаңадан қабылданған барлық қызметкерлер Іскерлік әдеп кодексінің нормалары мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды білу және түсіну бойынша оқудан және кейінгі тестілеуден өтеді

Ішінара орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Нормативтік база: «Корпоративтік әдеп кодексі»; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат» (білімді тексеру тәртібі); «Кандидаттарды іріктеу және бағалау саясаты» (жұмысқа қабылдау кезіндегі талаптар), Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің жұмыс жоспарлары.

Ұсынылмаған: барлық жаңа қызметкерлерге арналған бекітілген кіріспе комплаенс-оқыту бағдарламасы, оқудан өтудің міндеттілігі мен мерзімдерін регламенттеу, оқудан өту журналдары/ведомостары және тест нәтижелері, қамту бойынша есептілік.

Оқытудың сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды жүйелі түрде қамтитыны және жаңа қызметкерлердің 100%-ы бойынша тексерілетіні туралы дәлелдер жоқ.

2.6. Жоспарлау және мониторинг

2.6.1. Компанияда ұзақ мерзімді даму жоспары, іс-шаралар жоспары, сондай-ақ жылдық бюджет бекітілген.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның 2023–2029 жылдарға арналған Даму бағдарламасы Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 15 желтоқсандағы шешімімен (№8 хаттама) бекітілген, оның 3-бөлімінде миссия мен пайым айқындалған.

2.6.2. Компанияның стратегиялық жоспарлау, орта мерзімді жоспарлау және бюджеттеу процестері нақты құрылымдалған және формалданған.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғамның стратегиялық жоспарлау, орта мерзімді жоспарлау және бюджеттеу процестері Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Ұлттық экономика министрінің 2025 жылғы 30 сәуірдегі №18 бұйрығымен бекітілген Даму жоспары мен Іс-шаралар жоспарын қалыптастыру, бекіту, келісу және мониторингтеу қағидаларымен құрылымдалған және формалданған.

2.6.3. Компания стратегиясын әзірлеу кезінде тәуекелдерді (қатерлер мен мүмкіндіктерді) алдын ала бағалау жүзеге асырылады, атап айтқанда, кемінде SWOT/PEST-талдау жүргізіледі. Тәуекелдерді бағалау бизнес-жоспарлау процесінің құрамдас бөлігі болып табылады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 15 желтоқсандағы шешімімен (№8 хаттама) бекітілген Қоғамның 2023–2029 жылдарға арналған Даму бағдарламасында тәуекелдерді (қатерлер мен мүмкіндіктерді) бағалау көрсетілген, атап айтқанда 2-бөлімде SWOT-талдау және тәуекелдердің сипаттамасы көзделген.

2.6.4. Компанияда тұрақты басқарушылық есептілік жүйесі енгізілген және оны дайындау рәсімдері бекітілген.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Ұлттық экономика министрінің 2025 жылғы 30 сәуірдегі №18 бұйрығымен бекітілген Даму жоспары мен Іс-шаралар жоспарын қалыптастыру, бекіту, келісу және мониторингтеу қағидаларына сәйкес басқарушылық есептілікті қалыптастыруға қойылатын талаптар көзделген.

2.6.5. Компанияның басқарушылық есептілігі компанияның Директорлар кеңесіне/байқау кеңесіне тұрақты негізде ұсынылады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғамның Директорлар кеңесі Қоғамның Даму жоспары мен Іс-шаралар жоспары бойынша есептілікті тұрақты негізде қарайды:
2023 жылы:
1) Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 21 шілдедегі отырысында (№5 хаттама):
- 2022 жылға арналған Даму жоспарының орындалуы туралы есеп;
2) Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 15 желтоқсандағы отырысында (№8 хаттама):
- 2022 жылға арналған Даму жоспарын іске асыру туралы есеп;

- 2023 жылға арналған Стратегиялық даму жоспары көрсеткіштерінің орындалуы туралы есеп;
2024 жылы:
1) Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 шілдедегі отырысында (№7 хаттама):
- 2023 жылға арналған Даму жоспарының (2020-2024 жылдар) орындалуы туралы есеп;
2) Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 29 қарашадағы отырысында (№11 хаттама):
- 2023 жылға арналған Даму жоспарын іске асыруды бағалау;
2025 жылы:
1) Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 19 наурыздағы отырысында (№3 хаттама):
- 2024 жылға арналған Даму бағдарламасы (2023-2029 жж.) көрсеткіштерінің орындалуы туралы есеп;
2) Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 20 маусымдағы отырысында (№6 хаттама):
- 2024 жылға арналған Даму жоспарының (2020-2024 жылдар) орындалуы туралы есеп;
3) Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 27 қарашадағы отырысында (№10 хаттама):
- 2024 жылға арналған Даму жоспарын іске асыруды бағалау.

2.6.6. Компанияның Директорлар кеңесі жыл сайын компания бюджетінің орындалу мәселелеріне арналған отырыс және оның қызмет нәтижелерін бағалау мәселелеріне арналған отырыс барлық мүдделі тараптарды тарта отырып өткізеді.

Қолданылмайды

БАҚЫЛАУЛАР:

Қаржы-шаруашылық қызметті жоспарлау және бақылау Қоғамның Даму жоспары шеңберінде жүзеге асырылады. Қоғамның 2023–2029 жылдарға арналған Даму бағдарламасы Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 15 желтоқсандағы шешімімен (№8 хаттама) бекітілген.

2.6.7. Жоспарлау және мониторинг процестерін автоматтандыру үшін компания жоспарлау, бюджеттеу және болжау процестерін, сондай-ақ компанияда басқарушылық және қаржылық есептілікті дайындау процестерін автоматтандыруға мүмкіндік беретін ақпараттық жүйені пайдаланады.

Көбіне орындалмайды

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Қоғамда қаржылық есептілікті қалыптастыру автоматтандырылған, ол «1С» бағдарламасында жүзеге асырылады.

Жоспарлау, бюджеттеу және болжау процестерін автоматтандыруға мүмкіндік беретін ақпараттық жүйе енгізілмеген.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУДЫҢ АШЫҚТЫҒЫ

3.1. Ақпараттық саясат

3.1.1. Компания ақпаратты ашудың қағидаттары мен тәсілдерін, сондай-ақ әртүрлі мүдделі тараптарға ашылатын ақпарат тізбесін айқындайтын ақпараттық саясатты (ақпаратты ашу туралы ережені) бекіткен. Компанияның ақпараттық саясаты еркін қолжетімді. Компания ақпаратты жинау және ашудың құрылымдалған процесін қамтамасыз ету үшін қажетті регламенттерді қабылдаған. Директорлар кеңесі/Байқау кеңесі өз отырыстарында компанияның ашықтығын және ақпаратты ашу процестерінің тиімділігін тұрақты түрде қарайды.

Орындалады.

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам 2024 жылы Басқарма мүшесі – стратегия және әлеуметтік даму жөніндегі проректор бекіткен Стейкхолдерлерді ақпараттандыру рәсімін басшылыққа алады, онда сондай-ақ мүдделі тараптар, мүдделі тұлғаларға ашылатын ақпарат тізбесі, мерзімдері, тәртібі, тәсілі, ақпаратты ашу нысаны және кері байланыс айқындалған.

Бұл ретте Қоғам қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты айқындаған (тиісті ІНҚ Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 02 маусымдағы шешімімен, №6 хаттама, бекітілген).

Қоғамға жауапты лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерді олардың функциялары мен міндеттерін көрсете отырып айқындайтын талаптарды, сондай-ақ ақпаратты ашу процестерін реттейтін басқа ережелерді, коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын ақпаратқа еркін қол жеткізуге құқығы бар тұлғалар шеңберін белгілеу және оның құпиялылығын қорғау шараларын қабылдау ұсынылады (КБК-ның 230-тармағы).

3.1.2. Компания заңнамада және компанияның ішкі құжаттарында көзделген ақпаратты уақтылы ашады. Ақпаратты ашудың белгіленген мерзімдерін бұзу немесе ақпаратты жүйесіз ашу жағдайлары жоқ. Ақпаратты ашу кезінде компания мүдделі тараптарға ақпаратты тең дәрежеде ашу тәсілін ұстанады. Атап айтқанда, негізгі ақпарат мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде бірдей мерзімдерде ашылады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам заңнамада көзделген ақпаратты уақтылы ашады — жылдық қаржылық есептілікті Қаржылық есептілік депозитарийінде және Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында жариялайды.

3.1.3. Компания мүдделі тұлғалардың кең ауқымына арналған жылдық есепті дайындайды, ол ақпаратты ашудың үздік практикасына сәйкес келеді және заңнамаға сәйкес ашылуға тиіс әрі мүдделі тұлғалар күтетін барлық қажетті ақпаратты қамтиды. Компания жылдық есептер конкурстарына белсенді қатысады, оның есептері жүлделі орындарға ие болады

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

КБК-ның 24-параграфында «Қоғам қызметі туралы ақпаратты ашудың ашықтығы мен объективтілігі қағидаты» Серіктестіктің Жылдық есебін әзірлеу және оның мазмұнына қойылатын талаптар көзделген.

Қоғам жыл сайын жылдық есеп қалыптастырып, мүдделі тараптарды ақпараттандыру үшін оны Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында орналастырады.

Қоғамға жылдық есепте болашақ жоспарларды көрсету (КБК-ның 236-тармағының 6) тармақшасы) және жылдық есепті мемлекеттік тілде жариялау ұсынылады.

3.1.4. Компанияның интернет-ресурсы жақсы құрылымдалған, навигацияға ыңғайлы және мүдделі тұлғаларға компания қызметін түсіну үшін қажетті ақпаратты қамтиды.

Көбіне орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Қоғамның корпоративтік веб-сайты мүдделі тараптар үшін жеткілікті құрылымдалған және ақпараттық, КБК-да көзделген ақпаратты қамтиды (КБК-ның 233-тармағы).

Сонымен бірге Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында мынадай ақпарат ашылуға тиіс:

- **Директорлар кеңесі мүшесінің функцияларын, оның ішінде Директорлар кеңесі комитеттеріндегі мүшелігін немесе Директорлар кеңесі төрағасының функцияларын орындауын көрсету (КБК-ның 233-тармағының 6) тармақшасы);**
- Директорлар кеңесі немесе Басқарма мүшелеріне тиесілі үлестес ұйымдардың акцияларының саны мен үлесі (КБК-ның 233-тармағының 6) және 7) тармақшалары);
- сыртқы аудитор туралы (КБК-ның 233-тармағының 11) тармақшасы);
- жарғылық капитал құрылымы туралы, оның ішінде: шығарылған акциялардың (қатысу үлестерінің) саны мен номиналдық құны, акциялар беретін құқықтардың сипаттамасы, жарияланған, бірақ орналастырылмаған

акциялардың саны мен номиналдық құны, акционерлердің (қатысушылардың) құрамы, оларға тиесілі жай акциялардың (қатысу үлестерінің) саны мен үлесі, меншік құқықтарын іске асыру тәртібі туралы мәліметтер (КБК-ның 233-тармағының 13) тармақшасы);
- ірі мәмілелер туралы, оның ішінде мәміле тараптары, мәміленің елеулі талаптары (мәміле нысанасы, мәміле бағасы), мәмілені мақұлдау туралы шешім қабылдаған орган туралы мәліметтер (КБК-ның 233-тармағының 17) тармақшасы);

3.2. Қаржылық ақпаратты ашу

3.2.1. Компания ХҚЕС-ке сәйкес және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығымен, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары – Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2019 жылғы 1 шілдедегі №665 бұйрығымен бекітілген нысандар бойынша жеке аудиттелген жылдық және шоғырландырылған аудиттелген жылдық қаржылық есептілікті, сондай-ақ ХҚЕС-ке сәйкес және аталған нысандар бойынша бірінші тоқсан, бірінші жартыжылдық және алғашқы тоғыз ай үшін қаржылық есептілікті дайындайды.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам жыл сайын жылдық қаржылық есептілікке аудит жүргізеді. Қаржылық есептілік Қоғамның Жалғыз акционері бекіткеннен кейін заңнамада белгіленген ресурстарда орналастырылады.

Қаржылық есептілік нысандары заңнамада белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

3.2.2. Компанияның қаржылық есептілігі барынша қысқа мерзімде жария түрде ашылады. Кемінде компанияның жылдық қаржылық есептілігі компанияның интернет-ресурсында тамыз айының соңына дейін орналастырылады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның корпоративтік веб-сайтында «Корпоративтік құжаттар/Жылдық есеп» бөлімі https://shakarim.university/ru/page/korporativtik-quzattar#tab-3/ бар, онда 2021–2025 жылдардағы аудиттелген қаржылық есептіліктер орналастырылған.

3.2.3. Компанияның қаржылық есептілігі бойынша аудиторлық қорытынды сөзсіз оң болып табылады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғамның қаржылық есептілігі тәуелсіз мамандандырылған ұйымның сыртқы аудит рәсімінен өтеді:
- 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл және 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін – «Жұлдыз» тәуелсіз аудиторлық компаниясы» ЖШС;
- 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін – «Финаудит2020» ЖШС.
2023-2025 жылдардағы аудит қорытындысы бойынша аудиторлық қорытынды сөзсіз оң, яғни ескертусіз болып табылады.
Аудиторлық қорытынды Қоғамда қабылданған бухгалтерлік есеп жүйесі негізінде жасалған, бұл аудиттелген қаржылық есептіліктің «Жылдық қаржылық есептілікті дайындау үшін басшылықтың жауапкершілігі» бөлімінде расталған.

3.2.4. Компанияның қаржылық есептілігі пайда мен залал туралы есепті, бухгалтерлік балансты, ақша қаражатының қозғалысы туралы есепті, капиталдағы өзгерістер туралы есепті, сондай-ақ қаржылық есептілікке түсіндірмелерді қамтуға тиіс.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қаржылық есептілік бухгалтерлік балансты; пайда мен залал туралы есепті; ақша қаражатының қозғалысы туралы есепті; капиталдағы өзгерістер туралы есепті; қаржылық есептілікке түсіндірмелерді қамтиды.

3.2.5. Компания кірістердің егжей-тегжейлі құрылымын, шығындардың егжей-тегжейлі құрылымын, активтерді бағалау әдістерінің сипаттамасын, қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық мөлшерлемелерді, өтімділік көрсеткіштерін, компанияның есеп саясаты туралы ақпаратты, шартты міндеттемелер мен активтер туралы ақпаратты, резервтер туралы ақпаратты, сондай-ақ мемлекеттік субсидиялар мен кепілдіктер туралы ақпаратты ашады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғам қаржылық есептілікте кірістердің егжей-тегжейлі құрылымын, шығындар құрылымын, активтерді бағалау әдістерінің сипаттамасын, қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық мөлшерлемелерді, өтімділік көрсеткіштерін, есеп саясаты туралы ақпаратты, шартты міндеттемелер мен активтер туралы ақпаратты, резервтер туралы ақпаратты, сондай-ақ мемлекеттік субсидиялар мен кепілдіктер туралы ақпаратты ашады.

3.2.6. Компания байланысты тараптармен мәмілелер және компанияның мүдделілігі бар мәмілелер туралы егжей-тегжейлі ақпаратты ашады.
Орындалмайды.

АНЫҚТАЛҒАНДАР:
Қоғам корпоративтік интернет-ресурста байланысты тараптармен мәмілелер және Қоғамның мүдделілігі бар мәмілелер туралы егжей-тегжейлі ақпаратты ашпайды. Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында мұндай мәмілелердің жасалғаны/жасалмағаны туралы ақпарат та орналастырылмаған. Корпоративтік басқаруды бағалау кезеңінде 2023–2025 жылдар ішінде байланысты тараптармен мәмілелер және Қоғамның мүдделілігі бар мәмілелер туралы мәселелер уәкілетті органдардың қарауына енгізілгенін растайтын деректер анықталған жоқ.
Қоғамға мүдделі тараптар үшін есепті кезеңдегі байланысты тараптармен мәмілелердің немесе мүдделілік бар мәмілелердің жасалғаны не болмағаны туралы ақпаратты ашық дереккөздерде жариялау ұсынылады.

3.2.7. Компания компанияның қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижелері туралы басшылық есебін (менеджмент есебі/менеджмент түсіндірмелері) дайындайды және бұл ақпаратты жалпыға қолжетімді түрде ашады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсындағы «Корпоративтік құжаттар/Жылдық есеп» бөлімінде https://shakarim.university/ru/page/korporativtik-quzattar#tab-3 қаржы-шаруашылық қызмет нәтижелері туралы ақпарат көрсетілген Жылдық есептер орналастырылған.

3.3. Қаржылық емес ақпаратты ашу

3.3.1. Компания өз қызметі туралы егжей-тегжейлі ақпаратты жалпыға қолжетімді түрде ашады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғам жалпыға қолжетімді түрде (корпоративтік интернет-ресурста https://shakarim.university) өз қызметі туралы егжей-тегжейлі ақпаратты — Есептілікті, Ішкі нормативтік құжаттарды, Корпоративтік оқиғалар күнтізбесін, Қызметтерді ашады.

3.3.2. Компания қызметінің операциялық нәтижелері туралы егжей-тегжейлі ақпаратты ашады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсындағы «Корпоративтік құжаттар/Жылдық есеп» бөлімінде

https://shakarim.university/ru/page/korporativtik-quzattar#tab-3 қызметтің қаржылық емес нәтижелері туралы ақпарат көрсетілген Жылдық есептер орналастырылған:
- бағыттар бойынша көрсетілген қызметтер көлемі;
- білім беру қызметтерін тұтынушыларды қамту;
- инновациялық жобаларды іске асыру;
- халықаралық ынтымақтастық
және өзге де қызмет.

3.3.3. Компания акцияларға иелік ету құрылымы туралы егжей-тегжейлі ақпаратты ашады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам корпоративтік интернет-ресурста меншік құрылымы туралы ақпаратты ашады. Мәселен, «Корпоративтік құжаттар/жарғы» бөлімінде орналастырылған Қоғам Жарғысына сәйкес https://shakarim.university/storage/corporate-documents/1-Ustav-Nekommerceskogo-akcionernogo-obsestva-Universitet-imeni-Sakarima-goroda-Semej.pdf Қоғамның құрылтайшысы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады. Қоғамның 100% мемлекеттік акциялар пакетіне иелік ету және пайдалану құқығын жүзеге асыратын тиісті саладағы уәкілетті орган Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі (бұдан әрі – Жалғыз акционер) болып табылады.

3.3.4. Компания атқарушы орган мүшелері туралы егжей-тегжейлі ақпаратты ашады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам Жарғысының 63-тармағына сәйкес Қоғамның атқарушы органы – Басқарма.

Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсындағы «Корпоративтік басқару/Басқарма» бөлімінде https://shakarim.university/ru/university/board Басқарма туралы ақпарат, оның ішінде аты-жөні және кемінде соңғы бес жылдағы жұмыс тәжірибесі орналастырылған.

3.3.5. Компания Директорлар кеңесі/байқау кеңесі мүшелері туралы егжей-тегжейлі ақпаратты ашады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғам Жарғысының 63-тармағына сәйкес Басқарма қызметін бақылауды жүзеге асыратын басқару органы – Директорлар кеңесі.

Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсындағы «Корпоративтік басқару/Директорлар кеңесі» бөлімінде https://shakarim.university/ru/university/board Директорлар кеңесі мен оның Комитеттерінің құрамы туралы ақпарат, оның ішінде аты-жөні, кемінде соңғы бес жылдағы жұмыс тәжірибесі, директордың мәртебесі орналастырылған.

3.3.6. Компания атқарушы орган мүшелерінің сыйақылары туралы егжей-тегжейлі ақпаратты ашады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғам корпоративтік интернет-ресурстың «Корпоративтік құжаттар/Жылдық есеп» бөлімінде Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелерінің сыйақысы туралы ақпарат көрсетілген жылдық есептерді орналастырады

3.3.7. Компания корпоративтік басқару практикасы туралы ақпаратты жалпыға қолжетімді түрде ашады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Қоғам https://shakarim.university корпоративтік интернет-ресурсында корпоративтік басқару практикасы туралы ақпаратты (корпоративтік басқару туралы жүйеленген ақпарат — Директорлар кеңесінің, Басқарманың құрамы, даму бағдарламасы, корпоративтік оқиғалар күнтізбесі, ішкі нормативтік құжаттар, Есептілік) ашады.

3.3.8. Компания сыртқы аудитор туралы егжей-тегжейлі ақпаратты ашады
Орындалмайды
АНЫҚТАЛҒАНДАР:
Қоғам Қоғамның қаржылық есептілігіне аудит жүргізетін сыртқы аудитор туралы ақпаратты жарияламайды:
- сыртқы аудиторды іріктеу рәсімі;
- көрсетілетін қызметтердің көлемі;
- Қоғамға аудит жүргізген/жүргізетін ұйымдардың қызметкерлерін жұмысқа қабылдау саясаты
және өзге де мәліметтер.

3.4. Аудиторлық процесс

3.4.1. Компанияның сыртқы аудиторы тәуелсіз, тәжірибелі, жақсы беделге ие аудиторлық фирма болып табылады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның қаржылық есептілігіне аудит жүргізетін ұйымдар:
- 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл және 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін – «Жұлдыз» тәуелсіз аудиторлық компаниясы» ЖШС (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Ішкі мемлекеттік аудит комитеті 2021 жылғы 07 шілдеде берген №21022059 мемлекеттік лицензия);
- 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін – «Финаудит2020» ЖШС (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Ішкі мемлекеттік аудит комитеті 2020 жылғы 23 сәуірде берген №20006324 мемлекеттік лицензия).

3.4.2. Аудиторлық ұйым компанияға елеулі көлемде консультациялық қызмет көрсетпейді, аудиторлық топтың бұрынғы мүшелерін аудиторлық ұйымнан жұмыстан шыққаннан кейін бір жыл өтпей жұмысқа қабылдау жағдайлары жоқ. Аудитке жауапты серіктестердің ротациясының расталған фактілері бар.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Корпоративтік басқаруды бағалау кезеңінде Қоғамның қаржылық есептілігіне аудит жүргізетін аудиторлық ұйымның елеулі көлемде консультациялық қызмет көрсететіні немесе аудиторлық топтың бұрынғы мүшелерін аудиторлық ұйымнан жұмыстан шыққаннан кейін бір жыл өтпей негізгі лауазымдарға (басшылық, құрылымдық бөлімшелердің басшылары) жұмысқа қабылдау жағдайлары бар екені туралы растайтын деректер анықталған жоқ.

3.4.3. Сыртқы аудиторды іріктеу заңнамаға сәйкес Жалғыз акционердің шешімі негізінде жүзеге асырылады, іріктеу процесінде компанияның Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті маңызды рөл атқарады.
Орындалады
БАҚЫЛАУЛАР:
Сыртқы аудиторды іріктеу Жалғыз қатысушы – Директорлар кеңесінің шешімі негізінде жүзеге асырылады.
Директорлар кеңесінің 09.02.2023 жылғы №1 шешімімен 2022 жылғы қаржылық есептілікке аудит жүргізетін аудиторлық ұйым ретінде «STARAUDIT» ЖШС айқындалды.

3.5. Ішкі аудит

3.5.1. Компанияның ішкі құжаттарында ішкі аудиттің мақсаттары нақты айқындалған. Ішкі аудиттің мақсаттары заңнама талаптарынан бөлек, барлық мүдделі тараптарды тарта отырып, компанияның ішкі қажеттіліктерін зерделеу негізінде айқындалады және тұрақты түрде

қайта қаралады. Компаниядағы ішкі аудит функциясын реттейтін ішкі құжаттар барлық мүдделі тараптардың назарына жеткізіледі.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Ішкі аудит жүргізу қағидалары Қоғамның Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 10 наурыздағы шешімімен (№4 хаттама) бекітілген және Қоғамның Ішкі аудит қызметінің жұмыс тәртібін айқындайды.

Ішкі аудитті ұйымдастыру және жүргізу қағидалары Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген және Қызмет басшысы жұмыс сапасын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралардың жалпы тиімділігіне мониторинг жүргізуді қамтамасыз ететінін айқындайды. Бұл процесс сыртқы бағалауды және дербес бақылауды қамтуға тиіс. Бұл ретте Ішкі аудит қызметі жұмысының тиімділігіне тәуелсіз бағалау 5 (бес) жылда бір рет жүргізіледі. Қызмет жұмысының сапасын бақылау жүйесі сондай-ақ Қызмет басшысының кәсіби оқуын одан әрі жоспарлау үшін қажетті ақпаратты алуға, жұмыс сапасын арттыруға және аудиторлық тапсырмаларды жоспарлау мен орындау кезінде кәсіби қасиеттерді неғұрлым тиімді пайдалануға ықпал етеді.

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген Ішкі аудит қызметі туралы ережеге сәйкес Қызмет қызметінің негізгі мақсаты тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруде жүйелі тәсілді қолдану арқылы Қоғамды тиімді басқаруды қамтамасыз етуге арналған тәуелсіз және объективті ақпаратты Қоғамның Директорлар кеңесіне ұсыну болып табылады.

3.5.2. Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы компанияның Директорлар кеңесіне/байқау кеңесіне тікелей бағынады. Ішкі аудит қызметінің/Тексеру комиссиясының жұмыс жоспарлары, бюджеті, сыйақысы және қызметкерлерін тағайындау Директорлар кеңесінің/байқау кеңесінің толық бақылауында болады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның КБК мен Жарғысына сәйкес Қоғамда Директорлар кеңесіне есеп беретін, Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметін бақылауды жүзеге асыратын орган — Ішкі аудит қызметі жұмыс істейді.

Ішкі аудит жүргізу қағидаларына сәйкес Қызмет Ішкі аудит комитетімен алдын ала келісілген Қызметтің жұмыс жоспарын, сондай-ақ Ішкі аудит комитетімен алдын ала келісілген Қызметтің жылдық және тоқсандық қызмет есептерін Қоғамның Директорлар кеңесіне бекітуге ұсынады.

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген Ішкі аудит қызметі туралы ережеге сәйкес Қызмет Қоғамның Директорлар кеңесіне тікелей бағынатын және есеп беретін, Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметінің көрсеткіштерін бақылау мен бағалауды,

тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің аудитін, корпоративтік басқару саласындағы құжаттардың орындалуын және Қоғам қызметін жетілдіру мақсатында консультация беруді жүзеге асыратын Қоғам органы болып табылады.

Қоғамның ұйымдық құрылымына сәйкес 2023-2025 жылдар кезеңінде Ішкі аудит қызметі Қоғамның Директорлар кеңесіне есеп береді.

Ішкі аудит қызметі Директорлар кеңесінің мына құжаттарды бекітуін қамтамасыз етеді:

- Директорлар кеңесінің Ішкі аудит қызметінің 2024 жылға арналған жұмыс жоспары – Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 29 желтоқсандағы шешімі (№9 хаттама);
- Директорлар кеңесінің Ішкі аудит қызметінің 2023 жылғы жылдық есебі – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 24 қаңтардағы шешімі (№1 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2024 жылғы 1-тоқсан бойынша есебі – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 04 мамырдағы шешімі (№5 хаттама);
- Ішкі аудит қызметі туралы ереже және Ішкі аудитті ұйымдастыру және жүргізу қағидалары жаңа редакцияда – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімі (№6 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2024 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспарына өзгерістер мен толықтырулар – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімі (№6 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2024 жылғы 2-тоқсандағы қызметі туралы есеп – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 шілдедегі шешімі (№7 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2024 жылғы 3-тоқсандағы қызметі туралы есеп – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 01 қарашадағы шешімі (№11 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2024 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспарының 10-тармағына өзгеріс – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 01 қарашадағы шешімі (№11 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2025 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспары – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 23 желтоқсандағы шешімі (№12 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2024 жылғы 4-тоқсандағы қызметі туралы есеп – Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 24 қаңтардағы шешімі (№1 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2025 жылғы 1-тоқсандағы қызметі туралы есеп – Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 29 сәуірдегі шешімі (№4 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің қызметі және 2025 жылғы 2-тоқсандағы негізгі көрсеткіштер картасының орындалуы туралы есеп – Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 25 тамыздағы шешімі (№7 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2025 жылғы 3-тоқсандағы қызметі және негізгі көрсеткіштер картасының орындалуы туралы есеп – Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 27 қарашадағы шешімі (№10 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2026 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспары – Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 23 желтоқсандағы шешімі (№11 хаттама).

3.5.3. ІАҚ/Тексеру комиссиясының қызметінің негізгі көрсеткіштері әзірленген, Директорлар кеңесі/байқау кеңесі осы көрсеткіштер бойынша ІАҚ/Тексеру комиссиясының және оның басшысының жұмыс тиімділігін тоқсан сайын бағалайды. ІАҚ қызметкерлері үшін қызметтің негізгі көрсеткіштері әзірленген және Қызмет басшысы Қызмет қызметкерлерінің оларға сәйкестігін тұрақты түрде бағалайды. Қызмет басшысы мен қызметкерлерінің сыйақысы ІАҚ және оның қызметкерлеріне қатысты белгіленген қызметтің негізгі көрсеткіштері негізінде жүргізілген ІАҚ пен оның жекелеген қызметкерлерінің жұмысын бағалау нәтижелеріне байланысты.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген Ішкі аудит қызметі туралы ережеге сәйкес Ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің тоқсан қорытындысы бойынша сыйақы мөлшерін Қоғамның Директорлар кеңесі Қызметтің әрбір қызметкерінің қызметін бағалауға жеке тәсіл негізінде айқындайды және Ішкі аудит қызметінің жылдық аудиторлық жоспарының орындалуының сапалық және сандық көрсеткіштеріне байланысты болады.

Сондай-ақ Қоғамның Директорлар кеңесі Ішкі аудит қызметінің негізгі көрсеткіштерінің орындалуын бағалайды, оның нәтижелері бойынша Ішкі аудит қызметі қызметкерлеріне сыйақы төлеу туралы шешім қабылдайды.

3.5.4. Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы барлық қажетті дағдылары бар тәжірибелі аудиторлардан тұрады, сондай-ақ қажет болған жағдайда басқа бөлімшелердің қызметкерлерімен күшейтіледі. Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы басшысы мен қызметкерлерінің негізгі құзыреттері (дағдылары) бекітілген, олар ішкі аудит жоспары негізінде тұрақты түрде дамытылады және осы құзыреттер негізінде Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы персоналын іріктеу жүзеге асырылады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Қоғамның Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 21 шілдедегі шешімімен (№5 хаттама) Ішкі аудит қызметінің аудиторы Абылгазин Дархан Ерғалиевичпен еңбек шартын бұзу туралы шешім қабылданды.

Қоғамның Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 13 қазандағы шешімімен (№7 хаттама) Ішкі аудит қызметінің басшысы болып Ембесов Қайрат Шаймарданұлы және Ішкі аудит қызметінің аудиторы болып Тасмагамбетов Мейрам Тоқтарұлы тағайындалды.

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 24 қаңтардағы шешімімен (№1 хаттама) Ішкі аудит қызметінің басшысы Ембесов Қайрат Шаймарданұлының өкілеттігін 2024 жылғы 31 қаңтардан бастап мерзімінен бұрын тоқтату туралы

шешім қабылданды. Ішкі аудит қызметі басшысының міндетін негізгі лауазыммен қоса атқара отырып орындау 2024 жылғы 1 ақпаннан бастап Ішкі аудит қызметінің аудиторы Тасмагамбетов Мейрам Тоқтарұлына жүктелді.
Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 04 мамырдағы шешімімен (№5 хаттама) Ішкі аудит қызметінің басшысы лауазымына 2024 жылғы 6 мамырдан бастап Жаркенова Гүлбахыт Елубайқызы тағайындалды.
Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген Ішкі аудит қызметі туралы ережеге сәйкес мынадай біліктілік талаптары белгіленген:
- Ішкі аудит қызметінің басшысына:
1) экономика және қаржы, және/немесе бухгалтерлік есеп және аудит, және/немесе қаржылық менеджмент, және/немесе қаржы және кредит салаларында жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, заңтану саласында қосымша білімінің болғаны құпталады;
2) аудит, және/немесе бухгалтерлік есеп, және/немесе қаржы саласында кемінде бес жыл жұмыс тәжірибесі;
3) басшылық лауазымда кемінде екі жыл жұмыс тәжірибесі;
4) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, оның ішінде аудиторлық қызмет, бухгалтерлік есеп және салық салу мәселелері бойынша, сондай-ақ қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарын және Ішкі аудиторлар институты (The Institute of Internal Auditors Inc) әзірлеген ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарын білу;
5) мына куәліктердің немесе сертификаттардың бірінің міндетті түрде болуы: қосымша арнайы даярлығы болуы, атап айтқанда Қазақстан Республикасының «Аудиторлық қызмет туралы» заңына сәйкес алынған «аудитор» және/немесе «мемлекеттік аудитор» біліктілік куәлігі, және/немесе CIA (Certified Internal Auditor) ішкі аудит саласындағы сертификат, және/немесе ACCA (Association of Certified Chartered Accountants) дипломды бухгалтер сертификаты, және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кәсіби бухгалтер сертификаты, және/немесе DipIFR (Diploma in International Financial Reporting) дипломы, және/немесе CIPA (Certified International Professional Accountant) халықаралық кәсіби бухгалтер сертификаты, және/немесе DipPIA (Diploma in Professional Internal Auditor) дипломы;
6) шет тілдерін меңгергені құпталады.
- Ішкі аудит қызметінің аудиторына:
1) экономика және қаржы, және/немесе бухгалтерлік есеп, және/немесе аудит, және/немесе қаржылық менеджмент, және/немесе қаржы және кредит салаларында жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім;
2) аудит, және/немесе бухгалтерлік есеп, және/немесе қаржы саласында кемінде үш жыл жұмыс тәжірибесі;
3) тиісті мамандықтар бойынша қосымша арнайы даярлық;

4) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, оның ішінде аудиторлық қызмет, бухгалтерлік есеп және салық салу мәселелері бойынша білу;
5) шет тілдерін меңгергені құпталады.
Ішкі аудит қызметінің басшысы – Жаркенова Гүлбахыт Елубайқызы бухгалтерлік есеп және аудит мамандығы бойынша жоғары білімге, CIMA, CIA (сертификатталған халықаралық ішкі аудитор), Dipifer IFA (дипломды халықаралық ішкі аудитор), ДипИФР (ХҚЕС), халықаралық ACCA ұйымының (Дипломды сертификатталған бухгалтерлер қауымдастығы) сертификаттарына ие, ішкі аудит саласындағы тәжірибесі (Қоғамның Ішкі аудит қызметі басшысы лауазымына тағайындалғанға дейін) шамамен 16 жыл, оның ішінде басшылық жұмыста 11 жыл.
Ішкі аудит қызметінің аудиторы – Тасмагамбетов Мейрам Тоқтарұлы «бухгалтерлік есеп және аудит» мамандығы бойынша жоғары білімге, кәсіби бухгалтер сертификатына және аудитор куәлігіне ие, бухгалтерлік есеп саласындағы тәжірибесі шамамен 20 жыл.
Ішкі аудит қызметінің қызметкерлері айтарлықтай тәжірибеге, тиісті саладағы сертификаттарға ие және біліктілік талаптарына сәйкес келеді.

3.5.5. Компанияда Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы қызметкерлерінің мансабын дамыту бағдарламасы іске асырылады, ол тренингтер мен негізгі дағдыларды дамытуды қамтиды.

Көбіне орындалмайды

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген Ішкі аудит қызметі туралы ережеге сәйкес Қызмет қызметкерлері Қоғам қызметкерлерін оқытуға, қайта даярлауға, біліктілігін арттыруға бағытталған бағдарламаларға және ішкі аудиторларды сертификаттау бағдарламаларына жыл сайын қатысу арқылы кәсіби білімдері мен дағдыларын міндетті түрде дамытуға тиіс.
Қоғам Басқармасы біліктілікті үздіксіз арттыру мақсатында Қызмет басшысы әзірлеп, Аудит жөніндегі комитетпен (болған жағдайда) келісілген бейінді тақырыптар мен бағдарламалар бойынша оқыту мен тренингтерге арналған шығындарды белгіленген тәртіппен Қоғам бюджетіне енгізуді қамтамасыз ету арқылы Қызмет қызметкерлерінің білімдері мен дағдыларын жетілдіруіне жәрдемдесуге тиіс.
Қызмет қызметкерлерін оқыту жоспары басым тәртіппен ішкі аудитті жүргізу рәсімдері мен әдістемелері, бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік, мемлекеттік сатып алу, сапа менеджменті, ішкі бақылау жүйелері, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару қағидаттары және Қоғамның негізгі бизнес-процестерін жүргізу бойынша оқыту мен біліктілікті арттыруды қамтуға тиіс.

Оқытуға және біліктілікті арттыруға өтінімдер дайындау тәртібі және осы процеске байланысты кейінгі рәсімдер Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.
Корпоративтік басқаруды бағалау кезеңінде Ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің мансабын дамыту, оның ішінде тренингтер мен негізгі дағдыларды дамыту расталған жоқ.

3.5.6. Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы компания тәуекелдерін алдын ала бағалауға негізделген 2–3 жылдық ішкі аудиттің стратегиялық жоспарын, сондай-ақ жылдық ішкі аудит жоспарын әзірлеген. Ішкі аудиттің стратегиялық жоспары жыл сайын жылдың соңында, сондай-ақ қажет болған жағдайда өзгерген тәуекелдерді ескере отырып қайта қаралады. Жылдық ішкі аудит жоспары жыл ішінде қайта қаралады және аяқталған тексерулерді көрсетеді. Ішкі аудит жоспарлары менеджментпен тығыз өзара іс-қимылда әзірленеді және Аудит жөніндегі комитеттің ұсынымы бойынша Директорлар кеңесі/байқау кеңесі бекітеді.

Көбіне орындалады

АНЫҚТАЛҒАНДАР:

Жылдық аудиторлық жоспарды Директорлар кеңесі жыл сайын бекітеді:
- Директорлар кеңесінің Ішкі аудит қызметінің 2024 жылға арналған жұмыс жоспары – Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 29 желтоқсандағы шешімі (№9 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2024 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспарына өзгерістер мен толықтырулар – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімі (№6 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2024 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспарының 10-тармағына өзгеріс – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 01 қарашадағы шешімі (№11 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2025 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспары – Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 23 желтоқсандағы шешімі (№12 хаттама);
- Ішкі аудит қызметінің 2026 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспары – Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 23 желтоқсандағы шешімі (№11 хаттама).

Корпоративтік басқаруды бағалау кезеңінде ішкі аудиттің стратегиялық жоспары бекітілгенін растайтын деректер анықталған жоқ.

3.5.7. Әрбір аудиторлық тексеру үшін мақсаттардың, тексеру көлемі мен мерзімдерінің сипаттамасын қамтитын аудиторлық тапсырма, сондай-ақ аудиторлық рәсімдердің тізбесін егжей-тегжейлейтін аудиторлық тексеру бағдарламасы жасалады. Аудиторлық тапсырма тәуекелі ең жоғары салаларға шоғырландырылады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Әрбір аудиторлық тексеру үшін Ішкі аудит қызметі аудиторлық тапсырма мен аудиторлық тексеру бағдарламасын жасады, бұл, оның ішінде, Қоғамның ішкі аудитін ұйымдастыру және жүргізу жөніндегі ішкі құжаттармен регламенттелген.

3.5.8. Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы компанияның басқа бақылау бөлімшелерімен және сыртқы аудитормен формалды және бейресми өзара іс-қимыл жасайды. Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы өз тексерулерінің нәтижелерін бақылау функцияларын жүзеге асыратын басқа бөлімшелермен бөліседі.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Ішкі аудит қызметінің өзара іс-қимыл тәртібі Ішкі аудит қызметі туралы ережемен (14-бөлім), Ішкі аудит жүргізу қағидаларымен (4-тараудың 5-бөлімі) регламенттелген.

3.5.9. Сапалы ішкі аудит қызметтерін көрсету үшін қажетті стандарттар мен нысандар бекітілген. Аудиторлық тексеру алдында Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы аудиттелетін бөлімшеге тексеру туралы алдын ала хабарлама жібереді, тексеру кезінде бөлімшенің ағымдағы қызметіне әсерді барынша азайту шараларын қабылдайды. Тексеру нәтижелері мен ұсынымдар аудиттелетін бөлімшемен талқыланады. Аудит нәтижелері бойынша есеп қабылдауға ыңғайлы әрі түсінікті, маңыздылығы бойынша жіктелген ұсынымдарды, кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын қамтиды. Дайындалған ұсынымдардың орындалуын қадағалау рәсімдері бар.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген Ішкі аудитті ұйымдастыру және жүргізу қағидаларында аудиторлық тексеруді ұйымдастыру және жүргізу тәртібі, оның ішінде тексеру туралы алдын ала хабарлау, бөлімшенің ағымдағы қызметіне әсерді барынша азайту, тексеру нәтижелері мен ұсынымдарды аудиттелетін бөлімшемен талқылау регламенттелген, аудиторлық есепке және берілген ұсынымдардың орындалуын мониторингтеуге қойылатын талаптар белгіленген.

Бұған дейін Қоғам Қоғамның Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 10 наурыздағы шешімімен (№4 хаттама) бекітілген «Ішкі аудит қызметінің ішкі аудит жүргізу қағидаларын» басшылыққа алған.

Қоғамға аудит нәтижелері бойынша түзету (алдын алу) іс-шаралары жоспарын қалыптастыру және бекіту талаптарын белгілеу ұсынылады.

3.5.10. Ішкі аудит сапасын тұрақты арттыруға бағытталған тетіктер бар. Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы әрбір тексерудің сапасын

бағалайды, сондай-ақ сыртқы сапа бағалауын жүргізеді. Ішкі аудит қызметі/Тексеру комиссиясы негізгі мүдделі тараптардан Қызмет жұмысының сапасы туралы тұрақты кері байланыс алады.

Орындалады

БАҚЫЛАУЛАР:

Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен (№6 хаттама) бекітілген Ішкі аудитті ұйымдастыру және жүргізу қағидаларында Ішкі аудит қызметінің басшысы жұмыс сапасын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралардың жалпы тиімділігіне мониторинг жүргізуді қамтамасыз ететіні белгіленген. Бұл процесс сыртқы бағалау мен дербес бақылауды қамтуға тиіс.

Ішкі аудит қызметі жұмысының сапасын сыртқы бағалау кемінде бес жылда бір рет Қоғам қызметкерлері болып табылмайтын, Жалғыз акционер және/немесе Қоғамның Директорлар кеңесі айқындайтын білікті әрі тәуелсіз бағалаушы-сарапшымен немесе бағалаушы-сарапшылар тобымен жүргізілуге тиіс.

Ішкі аудит қызметі жұмысының сапасын бақылау жүйесі сондай-ақ жұмыс сапасын арттыру және аудиторлық тапсырмаларды жоспарлау мен орындау кезінде кәсіби қасиеттерді неғұрлым тиімді пайдалану мақсатында Ішкі аудит қызметі басшысының кәсіби оқуын одан әрі жоспарлау үшін қажетті ақпаратты алуға ықпал етеді.

«Шәкәрім Университеті» КЕАҚ корпоративтік басқару рейтингі.

Әдістемеге сәйкес әрбір компонент, бөлім бойынша корпоративтік басқару деңгейінің және қорытынды рейтингтің есебі жүргізілді.

Нәтижесінде «Шәкәрім Университеті» КЕАҚ корпоративтік басқару деңгейі 88,37 балды құрады.

Қол жеткізілген қорытынды мән Жалғыз акционердің, Директорлар кеңесінің және атқарушы органның бірлескен күш-жігерінің, инвестициялық тартымдылық пен бизнес-процестер тиімділігінің арқасында корпоративтік басқарудың жоғары деңгейін көрсетеді.

«Шәкәрім Университеті» КЕАҚ корпоративтік басқару деңгейінің есебі

№	Компонент атауы	үздік практика	Компоненттер бойынша БАРЛЫҒЫ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	**Корпоративтік басқару құрылымы**	**100%**	**94,25%**												
1.1.	Корпоративтік басқару құрылымы	**100%**	**87,50%**	75%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	-	-
1.2.	Корпоративтік басқару қағидаттарына жалпы бейілділік	**100%**	**93,75%**	100%	100%	100%	75%	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	Қаржылық мүдделі тараптардың құқықтары	**100%**	**100,00%**	100%	100%	100%	100%	*	-	-	-	-	-	-	-
1.4.	Мүдделер қақтығысы	**100%**	**90,00%**	100%	75%	100%	100%	75%	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	Құзыреттердің аражігін ажырату	**100%**	**100,00%**	100%	100%	100%	100%	-	-	-	-	-	-	-	-
2	**Процестер**	**100%**	**80,46%**												
2.1.	Директорлар кеңесінің тиімділігі	**100%**	**77,78%**	50%	50%	100%	50%	100%	100%	**	50%	100%	100%	-	-
2.2.	Атқарушы органның тиімділігі	**100%**	**87,50%**	50%	100%	100%	100%	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3.	Сыйақы және сабақтастық	**100%**	**90,00%**	50%	100%	100%	100%	100%	-	-	-	-	-	-	-
2.4.	Ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару	**100%**	**50,00%**	25%	25%	50%	50%	50%	100%	25%	25%	100%	0%	50%	100%
2.5.	Комплаенс	**100%**	**90,00%**	100%	100%	100%	100%	50%	-	-	-	-	-	-	-
2.6.	Жоспарлау және мониторинг	**100%**	**87,50%**	100%	100%	100%	100%	100%	*	25%	-	-	-	-	-
3.	**Корпоративтік басқарудың ашықтығы**	**100%**	**90,39%**												
3.1.	Ақпараттық саясат	**100%**	**93,75%**	100%	100%	100%	75%	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	Қаржылық ақпаратты ашу	**100%**	**85,71%**	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	-	-	-	-	-
3.3.	Қаржылық емес ақпаратты ашу	**100%**	**87,50%**	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	-	-	-	-
3.4.	Аудиторлық процесс	**100%**	**100,00%**	100%	100%	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.5.	Ішкі аудит	**100%**	**85,00%**	100%	100%	100%	100%	25%	25%	100%	100%	100%	100%	-	-
	БАРЛЫҒЫ	**100%**	**88,37%**												

* – қ/ж – компонент қолданылмайды
** - балдарды екі рет есептеуге жол бермеу үшін компонент бағаланбайды

Анықталған сәйкессіздіктерді жою және корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру бойынша практикалық ұсынымдар

р/с №	Критерий тармағының №	Қорытынды ұсыным
1	**1.1.1**	Қоғамның миссиясын, негізгі мақсаттарын және қызметінің негізгі бағыттарын корпоративтік интернет-ресурста, оның ішінде Университет туралы жалпы ақпарат қамтылған бөлімде анық әрі қолжетімді түрде ашуды қамтамасыз ету.
2	**1.1.10**	**Директорлар кеңесінің қолданыстағы комитеттерінің біріне тұрақты даму мәселелерін, оның ішінде еңбекті қорғау, қауіпсіздік және экологиялық қауіпсіздік мәселелерін бекіту не Қоғам қызметінің ауқымы мен ерекшелігін ескере отырып тиісті мамандандырылған комитет құру.**
3	**1.2.4; 1.4.5**	Директорлар кеңесінің мәртебесі мен қызмет тәртібін, оның мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін, фидуциарлық міндеттері мен жауапкершілігін, отырыстарды ұйымдастыру және шешімдерді ресімдеу тәртібін, сондай-ақ Директорлар кеңесі қызметінің өзге де елеулі аспектілерін егжей-тегжейлі айқындайтын Директорлар кеңесі туралы ережені әзірлеп, бекіту.
4	**1.4.2**	Директорлар кеңесі мүшелерінің атқаратын лауазымдары және өзге ұйымдардың басқару органдарына мүшелігі туралы ақпаратты ашу тәртібін формализациялау; өзгерістер туралы Корпоративтік хатшыны уақтылы хабардар ету міндетін, сондай-ақ қызметтерді қоса атқарудың Директорлар кеңесі мүшесінің міндеттерін тиісінше орындауға жеткілікті уақытының болуына ықпалын мерзімді бағалауды көздеу.
5	**2.1.1**	Директорлар кеңесінің құрамын қалыптастыру бөлігінде Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің құзыретін кеңейтіп, кандидаттарды алдын ала бағалауға, қажетті құзыреттерді талдауға және Директорлар кеңесі мүшелігіне кандидаттар бойынша ұсынымдар дайындауға оның қатысуын көздеу, бұл ретте оларды сайлау жөніндегі Жалғыз акционердің айрықша құзыретін шектемеу.
6	**2.1.2; 2.1.8**	ДК-нің, комитеттердің және жекелеген директорлардың жыл сайынғы бағалау нәтижелерін оқыту мен дамыту қажеттіліктерін айқындау үшін пайдалана отырып, Директорлар кеңесі мүшелерінің кәсіби даму жүйесін жетілдіру. Тиісті қажеттілік анықталған жағдайда директорларды дамыту бағдарламаларын қалыптастыру, ДК-нің жекелеген мүшелеріне тәуелсіз кәсіби консультация алу мүмкіндігін қамтамасыз ету және Директорлар кеңесінің құрамын жаңарту немесе қайта сайлау жөніндегі ұсыныстарды дайындау кезінде бағалау нәтижелерін ескеру.
7	**2.1.4**	Директорлар кеңесі мүшелерінің жеке қатысуы мен тартылуына мониторингті күшейту, отырыстарға жүйелі түрде қатыспау себептерін талдау және ұсынылатын қатысу деңгейінен тұрақты ауытқу болған кезде шаралар қабылдау. Директорлар кеңесі мен оның комитеттері отырыстарының материалдарын алдын ала зерделеу сапасын арттыруды қамтамасыз ету.

р/с №	Критерий тармағының №	Қорытынды ұсыным
8	**2.2.1**	Басқарма Төрағасы – Ректор мен Басқарма мүшелері арасындағы міндеттерді, өкілеттіктерді және жауапкершілікті формализацияланған бөлуді өзекті күйде ұстау, Басқарма құрамы немесе функционалдық бағыттарды бөлу өзгерген кезде тиісті өкімдік құжаттың уақтылы жаңартылуын қамтамасыз ету.
9	**2.3.1**	Ішкі құжатта Директорлар кеңесі мүшелеріне сыйақы беру жүйесін формализациялап, сыйақы құрылымын, оның ішінде тұрақты құрамдас бөлікті және орындалатын міндеттердің көлемі мен сипатын, Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің жұмысына қатысуды, сондай-ақ Директорлар кеңесі төрағасы мен комитеттер төрағалары функцияларын орындау ерекшеліктерін ескеретін ауыспалы бөлікті айқындау.
10	**2.4.1; 2.4.5**	Директорлар кеңесінің тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесіне қадағалауын күшейту және ІАҚ пен өзге де бақылау функциялары жұмысының нәтижелерін ескере отырып, елеулі қаржылық, операциялық және комплаенс-бақылауларды қамтитын ТБЖ мен ІБЖ тиімділігіне жыл сайын кешенді бағалау жүргізу практикасын бекіту, Директорлар кеңесінің қорытындылары мен жетілдіру жөніндегі қажетті шараларды құжаттау.
11	**2.4.2**	Қолданыстағы тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі шеңберінде алаяқтық тәуекелдерін жүйелі бағалауды формализациялау: алаяқтықтың үлгілік сценарийлерін, ықтимал қатысушыларды, өкілеттіктерді теріс пайдалану, бақылау рәсімдерін айналып өту, сөз байласу, мүдделер қақтығысы және бұзушылықтарды жасыру тәсілдерін айқындау. Мұндай бағалау нәтижелерін тәуекелдер тізілімінде/картасында және оларды барынша азайту жөніндегі іс-шараларда көрсету. Талаптар жеке саясатта бекітілуі немесе қолданыстағы ІНҚ-ға интеграциялануы мүмкін.
12	**2.4.3; 2.4.11**	Тәуекелдерді сәйкестендіру мен бағалауды, тәуекелдер тізілімін, тәуекелдер картасын және іс-шаралар жоспарын өзектендіру мен бекітуді көздейтін тәуекелдерді басқарудың тұрақты жыл сайынғы циклін қамтамасыз ету, сондай-ақ сыртқы немесе ішкі ортада елеулі өзгерістер, реттеушілік өзгерістер, елеулі инциденттер не Қоғамның тәуекелдер бейінін өзгертуі мүмкін өзге оқиғалар туындаған кезде аталған құжаттарды кезектен тыс қайта қарау тетігін белгілеу. Әдістеме жаңа оқиғаларды және тәуекел сипаттамаларындағы өзгерістерді анықтау рәсімдерін тікелей көздейді.
13	**2.4.4**	Ақпараттық қауіпсіздіктің анықталған кемшіліктерін жою жөніндегі іс-шараларды іске асыруды аяқтау және IT-тәуекелдерді бағалауды, қолжетімділік пен аутентификацияны басқаруды, инциденттерді тіркеу мен талдауды, деректердің тұтастығы мен криптографиялық қорғалуын қамтамасыз етуді, ақпараттық жүйелердің үздіксіздігін, сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздік бойынша мерзімді тексерулер мен аудит жүргізуді қоса алғанда, АБ жөніндегі ішкі құжаттар талаптарының жүйелі орындалуын қамтамасыз ету.
14	**2.4.7**	Жауапты қызметкердің немесе бөлімшенің өкілеттіктерін, жауапкершілігін, есептілігін және қажетті ресурстар көлемін нақты бекіте отырып, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау функциясының ұйымдық жеткіліктілігін қамтамасыз ету. ТБЖ және ІБЖ тиімділігін төмендетуі

р/с №	Критерий тармағының №	Қорытынды ұсыным
		мүмкін осы функцияны байланысы жоқ міндеттермен қоса атқаруды барынша азайту.
15	**2.4.8**	Директорлар кеңесінің тәуекел-тәбеттің нақты жалпы деңгейін, негізгі тәуекелдер бойынша төзімділік деңгейлерін және қолданылатын лимиттерді/тәуекелдің негізгі индикаторларын бекітуін қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың сақталуына тұрақты мониторинг пен елеулі оқиғалар туындаған кезде қайта қарау тетігін енгізу.
16	**2.4.10**	Басқару органдарының мүшелері, тәуекел иелері және өзге де негізгі қызметкерлер үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласында тұрақты оқытуды ұйымдастыру; бағдарламалардың мерзімділігі мен ең төменгі мазмұнын айқындау және олардың өтуін құжаттауды қамтамасыз ету.
17	**2.5.5**	Жаңадан қабылданатын қызметкерлер үшін Корпоративтік әдеп кодексі, сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптар және бұзушылықтар туралы хабарлау тетіктері бойынша міндетті кіріспе оқытуды енгізу; оқыту мерзімдерін белгілеу, оның өтуін құжаттау және қызметкерлерді қамтуды бақылау.
18	**2.6.7**	Жоспарлау, бюджеттеу, болжау, мониторинг және басқарушылық есептілік процестерін автоматтандыру және интеграциялау деңгейін арттыру. Shakarim Hub, 1С және қолданылатын өзге ақпараттық жүйелер арасында келісілген электрондық деректер алмасуды қамтамасыз ету, деректерді қолмен өңдеуді қысқарту және автоматтандырылған болжау мен басқарушылық есептілікті дамыту.
19	**3.1.4; 3.2.6; 3.3.8**	Қоғамның интернет-ресурсында корпоративтік ақпаратты ашудың толықтығын арттыру, оның ішінде ДК комитеттерінің құрамы мен функцияларын, басқару органдары мүшелері туралы талап етілетін мәліметтерді, байланысты тараптар және мүдделілік бар мәмілелер не олардың болмауы туралы ақпаратты, сыртқы аудитор, ол көрсететін қызметтер, оны таңдау тәртібі, тәуелсіздігі мен ротациясы туралы мәліметтерді, сондай-ақ КБК-де көзделген өзге де ақпаратты ашуды қамтамасыз ету.
20	**3.5.5**	ІАҚ қызметкерлерінің негізгі құзыреттерін оқыту мен дамытуды, біліктілікті арттыруды және кәсіби сертификаттауды қамтитын кәсіби даму жоспарларын әзірлеп, іске асыру; ресурстарды тиісті түрде жоспарлау және іс-шаралардың орындалуына жыл сайын мониторинг жүргізу.
21	**3.5.6**	Қоғамның стратегиясымен, мақсаттарымен және тәуекелдерінің ұзақ мерзімді бейінімен байланыстырылған ішкі аудиттің орта мерзімді стратегиясын / ІАҚ-тың 2–3 жылға арналған стратегиялық жоспарын әзірлеу және тәуекелдер мен Университет қызметіндегі өзгерістерді ескере отырып, оны жыл сайын қайта қарауды көздеу. Әдістеме 2–3 жылдық стратегиялық жоспардың болуын және оның жыл сайын қайта қаралуын тікелей көздейді.